LAHOLMS TIDNING

N:R 298. ÅRG. 24. Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm. FREDAGEN DEN 24 DECEMBER 1954 Ansvarig utgivare: J. B. Bengtsson. Lösnummer 20 öre.

Förlisningar på löpande band på den stormpiskade Nordsjön

HAAG (TT — Reuter).

Den nödställda stockholmsångaren Petras besättning befinner sig fortfarande ombord på sitt skadade fartyg i södra delen av Nordsjön. Tidigare uppgifter om att de tjugotvå ombordvarande förts över på brittiska ångaren Ardglen dementeras vid ett radiosamtal med detta fartyg som fortfarande håller sig i närheten av den position på vilken Petra senast observerades.

Ardglen försökte få ombord en bogsertross på det svenska fartyget, men när mörkret föll tappade man kontakten med Petra som därefter inte siktats. Det senaste man hört från Petra var ett radiomeddelande på torsdagseftermiddagen. Enligt detta driver fartyget och tar fortfarande in vatten. Ingen positionsuppgift lämnades, och meddelandet hade närmast karaktär av nödsignal. Flygspaning med holländska plan pågick hela torsdagen och två tyska bogserbåtar stävar mot den senast meddelade positionen.

Alla fartyg i området nordväst om Helgoland har uppmanats hålla utkik efter överlevande från det danska fartyget Gerda Toft. Tretusentonnaren begärde på torsdagen omedelbar assistans då fartyget tog in vatten genom en skadad däckslucka. Kort därefter meddelades att fartyget övergivits ocn att besättningen gått i båtarna. Brittiska ångaren Iberian uppgav så på förkvällen att en livbåt med femton eller tjogo man kapsejsat i den grova sjön, och det antas att det rör sig om en av Gerda Tofts båtar. Iberian fällde magnesiumljus i området och bad om hjälp vid spaningarna efter eventuella överlevande. Svenska motorfartyget Karmas på drygt sextusen ton har lagt om sin kurs och går mot olycksplatsen. Även Panama-ångaren Sariza uppges vara på väg dit. Gerda Toft har en besättning på närmare trettio man.

Det belgiska fartyget Henri Deewert på närmare femtonhundra ton och med en besättning på nitton man befaras nu ha gått under med man och allt. Det sista meddelandet från fartyget uppfångades på onsdagsmorgonen och omtalade att ångaren befann sig i sjunkande tillstånd omkring hundra sjömil nordost om den holländska ön Texel. Danska båten Meonia har genomsökt området men inte funnit några spår av Henri Deewert. En tysk trålare uppgav dessutom att den påträffade en livbåt med det saknade fartygets namn.

Norska tankarn Husvik och holländska fartyget Laurenskerk kolliderade i Kielkanalen på torsdagen. Husvik kunde fortsätta resan utan reparationer.

Den andra branden på ett dygn utbröt på torsdagsförmiddagen ombord på det kanadensiska fartyget Laurentian Valley, men den kunde släckas redan efter en timme. Onsdagens brand krävde ett människoliv då andremaskinisten omkom i lågorna.

I farvattnen kring de brittiska öarna härjade stormen fortfarande svårt och mängder av fartyg har redan legat i nödhamn närmare två dygn. Längs östkusten har trupper satts in för att hålla vakt längs fördämningarna. Storm och springflod har framkallat ett kritiskt läge längs den låga kusten, men på ansvarigt håll säger man att förhållandena inte är så svåra som för två år sedan, då Nordsjön plötsligt bröt in och vållade stora översvämningar, varvid över trehundra människor omkom.

Atlantångaren Queen Elizabeth kunde på torsdagen inte lämna Southampton på sin reguljära resa till New York.

Kungens närmaste grannar vräks

STOCKHOLM (TT).

Kungens närmaste grannar, ett ungt artistpar, båda svenska medborgare, som löst sin bostadsfråga på ett knepigt sätt, hotas med vräkning till julen.

Efter att förgäves ha sökt någonstans att bo skaffade de en gammal lastbil. På denna placerade de en stor billåda, vilken de piffade upp med fönster och målarfärg så att den liknade en riktig liten stuga. Att finna en lämplig parkeringsplats i dagens Stockholm var värre men till slut hittade de en relativt lugn plats i skuggan av slottet, där de nu bott en tid. Nu hotar polisen att lägga beslag på både bil och stuga, närmast därför att bilförsäkringen icke är betald, vilket de icke har råd till. De båda cirkusartisterna försörjer sig över dödsäsongen genom att diska på restauranger och vid hemkomsten på onsdagskvällen fann de en lapp på stugan, där polisen meddelade att bilen genom dess försorg skall bogseras ut till zigenarlägret vid Fruängen.

SJ klarade julrush fint

Torsdagens väldiga julrush på Stockholms Centtral klarades trots alla påfrestningar utan större förseningar, upplyste man på SJ vid 21,30-tiden. De avgående tågen kom i väg i tid nästan allesammans och i de enstaka fall förseningar förekom var de på blott 10 à 15 minuter. Litet besvärligare var det för de ankommande tågen att hålla sina tider. Här uppstod förseningar i en rad fall på 25—50 minuter och för något enstaka tåg på upp till en timme. Med hänsyn till den väldiga trafiken och de många extratågen måste allt sägas ha gått mycket väl i lås, och förseningarna var mycket obetydligare än man kunde haft anledning räkna med.

Universell död hotar genom vätebomsbkriget

LONDON (TT—Reuter)

Den 82-årige brittiske filosofen Bertrand Russell föreslog på torsdagskvällen att länder som står neutrala i konflikten mellan öst och väst skulle ingripa som medlare för att förhindra "en universell död" genom ett atomkrig.

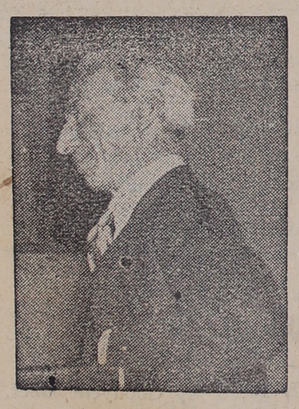

Bertrand Russell.

Russell, som talade i för den brittiska publiken avsedd BBC-utsändning, sade:

I de mest auktoritativa kretsar är man enig om att ett krig med vätebomber mycket väl skulle kunna göra slut på mänskligheten. Om många vätebomber kommer till användning kan man befara en universell död — som kommer plötsligt bara för ett lyckligt fåtal medan den för majoriteten följde efter en långsam tortyr med sjukdom och sönderfall.

De neutrala länderna skulle härvid kunna ingripa eftersom de kan framhålla krigets fruktansvärdhet utan att beskyllas för att predika någon "undfallenhetspolitik".

Tre småflickor mor och farmor blev innebrända

CARDIFF (TT — Reuter).

Två kvinnor och tre små flickor innebrändes på onsdagen vid en eldsvåda i ett gammalt trähus i Cardiffs förstad St. Fagans. Det var en 23-årig moder Francis Wheeler, hennes tre döttrar i åldern 3, 2 och 1 år samt hennes 51-åriga svärmoder Mary Wheeler.

Elden utbröt en stund efter de båda kvinnornas män hade gått till sitt arbete, och innan brandkåren hann anlända var den 150-åriga tvåvåningsbyggnaden ett enda eldhav.

En annan kvinna som bodde i huset lyckades rädda sig och sina söner i åldern 14 och 12 år.

KAIRO: Den egyptiska folkdomstolen dömde på torsdagen ytterligare 40 medlemmar av muhammedanska brödraskapet till frihetsstraff för stämplingar mot regimen. Fem fick livstids straffarbete.

Gräl om en tia slöt med döden

SALA (TT).

En 62-årig ambulerande målare, John Alfred Eriksson från Gävle, anträffades natten till torsdagen död utanför ett tegelbruk i Heby under omständigheter som tydde på att han fallit offer för dråp.

Eriksson hade under dagen festat om tillsammans med en yngre skogsarbetare från Heby. På kvällen hade de blivit osams om tio kronor och skiljts åt, men Eriksson, som logerade på tegelbruket, uppsöktes på natten av skogsarbetaren, som fortsatte grälet. De gick ut för "att göra upp saker". Vid två-tiden kom den yngre mannen in på tegelbruket och talade om att Eriksson låg livlös utanför. Han larmade själv landsfiskalen. Tillkallad läkare kunde endast konstatera dödsfallet. Skogsarbetaren, som anhölls, förnekade att han slagit till Eriksson, utan denne hade själv fallit omkull. Bägge männen var berusade under uppträdet.

Den döde obducerades på torsdagseftermiddagen och obduktionen gav icke vid handen att Eriksson tillfogats dödlig skada genom någon yttre påverkan. Den anhållne hebybon försattes på fri fot.

Bil dödade KUNGSÖRN

En kungsörn fick en mycket bråd död på onsdagen, när den i Hassela, norra Hälsingland flög rätt mot en personbil. Under en störtdykning ett bra stycke uppifrån törnade den mot bilens framparti och föll livlös till marken.

Fågeln mätte inemot 210 centimeter mellan vingspetsarna, var 87 cm. lång och 65 cm hög.

Tog 500 kr för aborter Handlade i humanitet

GÖTEBORG (TT)

Utredningen i den abortafär, för vilken en 49-årig änke fru häktats i Göteborg, ger vid handen att hon behandlat minst 10 kvinnor, varav 6 är identifierade.

Idén till abortverksamheten säger hon sig ha fått i samband med ett besök i London i juni förra året, varefter hon köpte de erforderliga instrumenten. Hon uppger vidare att det är av humanitet hon behandlat de kvinnor som uppsökt henne. Denna uppgift vill polisen inte tro på eftersom hon betingat sig ganska betydande belopp för sina ingripande, 200—250 kr, och i ett fall 500 kr.

En läkare och en sjuksköterska har hörts som misstänkta för delaktighet i den häktade änkefruns abortaffärer. Båda gör vissa medgivanden. Kriminalpolisen anser att den häktades verksamhet sväller ut.

Någonstans på den grönländska inlandsisen har amerikanerna med Danmarks medgivande byggt en hel liten "underjordisk stad", vars hus består av aluminium. Med tiden kommer dessa hus att bli helt täckta av is och snö, och blott de underliga tornen kommer att sticka upp och bilda ingång till dem. Husen är för övrigt ytterst komfortabelt inredda och blir sålunda utmärkta bostäder åt bl. a. meteorologer i dessa ogästvänliga trakter.

Priskontrollens framtid utredes Nuvarande ej tillfredsställande

STOCKHOLM. (TT)

Priskontrollens framtid skall utredas av elva sakkunniga som handelsministern nu tillkallat i enlighet med riksdagens begäran om en allsidig och förutsättningslös utredning av frågan. Enligt direktiven gäller utredningen "behovet av en fortsatt statlig priskontroll och grunderna för den prisreglerande verksamhet, som kan finnas erforderlig."

De sakkunniga är näringsfrihetsrådets ordförande, lagman Bexelius, ordförande, byråchef G. Cederwall, ekonomen i Metallindustriarbetareförbundet fil. lic. H. Hagnell, riksdagsman Jansson i Benestad (bf), sekreteraren fil. lic. A. Nilsson, TCO, riksdagsledamöterna, E W. Nygren (h), Dagmar Ranmark (s), direktörerna Holger Ohlin och R. Sachs, ordföranden i Priskontrollnämnden riksdagsman E. Severin (s) och riksdagsman E. Strandh (fp).

Handelsministern erinrar, att förordnande om prisreglering enligt 1947 års priskontrollag kan meddelas "vid krig eller krigsfara, vari riket befinner sig, eller eljest under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden". Sedan förordnande om tillämpning av lagen meddelades 1947 har emellertid den ekonomiska situationen undergått betydande förändringar, fortsätter handelsministern. Den nuvarande prisregleringslagen utgör med hänsyn härtill i dagens läge knappast någon tillfredsställande grundval för den verksamhet som f. n. bedrives på detta område.

Till ledning för de sakkunnigas arbete kan, säger statsrådet Ericsson, bl. a. framhållas att det ur allmän synpunkt måste vara angeläget att i en krissituation kunna snabbt ingripa med erforderliga åtgärder även på prisområdet. På grund härav bör utredningen överväga om detta intresse lämpligen kan tillgodoses genom sin beredskapslagstiftning. De sakkunniga bör emellertid också utreda behovet av att under mera normala förhållanden utöva en viss statlig verksamhet av priskontrollerande natur. Även om behovet av en sådan verksamhet f. n. inte gör sig gällande i samma omfattning som tidigare kan en viss prisövervakning vara påkallad för att motverka tendenser till oskäliga prisstegringar, som kan orsakas exempelvis av tillfälliga rubbningar i den samhällsekonomiska balansen. Prisövervakningen och utredningsverksamhet från det allmännas sida kan vidare visa sig vara ändamålsenliga för att tillgodose konsumenternas intresse av en viss insyn i prissättningen. Denna fråga överväges i varudistributionsutredningen, med vilken de sakkunniga bör ta kontakt.

Vid utformningen av ett förslag om prisövervakning bör bl. a. beaktas, att möjlighet skapas till överläggningar med berörda parter samt överhuvud till en nära kontakt med näringslivet och dess organisation. De sakkunniga torde även böra bedöma om en verksamhet av detta slag kan ges större effekt genom någon form för offentliggörande av utredningsresultat som framkommer. Vidare bör övervägas om verksamheten bör förenas med möjligheter att i särskilda undantagsfall ingripa med prisreglering. Det bör tillses att en samordning sker med statliga verksamheten för motverkande av konkurrensbegränsningar.

Konflikten hävd vid Falu-Kuriren

STOCKHOLM (TT).

Efter nya förhandlingar mellan Tidningarnas Arbetsgivareförening och Svenska Journalistförbundet har uppgörelse träffats om bilägande av tvisten vid Falu-Kurirens redaktion och Journalistförbundet har därefter återkallat tidigare utfärdat konfliktvarsel. Parterna har också enats om att verka för att i fortsättningen ett gott och förtroendefullt förhållande skall råda mellan ekonomiledning och redaktion på Falu-Kuriren och som en första åtgärd föreslagit inrättandet av en företagsnämnd.

Läkare vägrade göra sjukbesök under nattetid

STOCKHOLM. (TT)

Medicinalstyrelsen har hos landsfogden i Jämtlands län påkallat åtgärder mot en utländsk läkare, som under tjänstgöring som vik. provinsialläkare i Mansåsens distrikt gjort sig skyldig till tjänstefel, vilka syns böra föranleda åtal.

Läkaren har sålunda vägrat att komma på sjukbesök hos en patient, som svårt insjuknat. Vid kallelse hade han uppgivit, att han inte var skyldig att komma på nätterna. Efter en ny telefonringning kl 6.30 skall han ha svarat: "Ni har förstört min nattsömn totalt och dagen med, kommer ej förrän i afton". En sjuksköterska som sedan i stället tillkallades, konstaterade svår barnförlamning, vilken fordrade omedelbar respiratorsvård. Den sjuke lever ännu men är förlamad.

Anklagelserna går också ut på tat läkaren tagit för mycket betalt för ett par sjukbesök. Han hade begärt och erhållit mera i resekostnadsersättning är taxichauffören erhållit.

Medicinalstyrelsen framhåller, att de i ärendet föreliggande uppgifterna delvis är motstridande. Utredningen har dock gett visst stöd för riktigheten av de mot läkaren gjorda anklagelserna.

Väg blockerades av 100-tonsblock

LINKÖPING (TT).

Ett bergras inträffade på torsdagsmorgonen vid Tyllinge, där ett klippblock på c:a 60 kubikmeter lossnade strax nedom toppen på Brudklevsberget och med öronbedövande dån störtade ned på vägen Åtvidaberg—Dalhem. Under nedfarten bröts blocket sönder och stenbumlingar på upp mot 100 ton täckte vägen. Trafiken kunde dock lotsas förbi. Först vid 16-tiden hade vägförvaltningens folk vägen klar sedan blocken sprängts sönder. Fara för nya ras finns. På det ställe där raset inträffade hänger nämligen stora stenpartier oroväckande löst.

Tjuvgods fyllde tre rum hos stockholmskriminalen

STOCKHOLM (TT).

Tre rum på kriminalpolisens i Stockholm stöldrotel ser ut som en välförsedd lanthandel vid juletid. Där finns en mängd olika varor som har stulits ihop av en 28-årig diversearbetare som sedan våren 1953 livnärt sig på att åka omkring i Stockholm på sin trampcykel och sälja allt vad han stulit. Det gods som förvaras på kriminalen värderas till omkring 50,000 kronor.

Diversearbetaren togs på bar gärning den 5 november då han på Sturebadet stal en väska. Han har erkänt omkring 200 tillgrepp och polisen har själv fått leta reda på över 60 av de 70 målsägare som finns. Diversearbetaren sitter häktad och sedan polisutredningen slutförts kommer åtal mot honom att väckas av stadsfiskal B. Carrick. När han greps hade han också 2,500 kr innestående på sin sparbanksbok.

Diversearbetaren har tre gånger dömts villkorligt för stöld. Hösten 1952 åtalades han i Eskilstuna för stöld, men avvek till Stockholm och kunde ej lagföras. Där arbetade han ett tag som hederlig försäljare, men på våren 1953 fann han att stölderna var mer lönande och övergick helt till den verksamheten.

HAMMARSKJÖLD HOS UNESCO. Nyblivne akademiledamoten Dag Hammarskjöld var hedersgäst. då Svenska Unesco-rådets utställning på tisdagen öppnades på Kungliga biblioteket. På bilden ses undervisningsrådet Ragnar Lund, riksdagsmarskalk Birger Ekeberg, riksbibliotekarie Bo Willners och Dag Hammarskjöld.

Umeå-dråparens dom löd: 10 års straffarbete

UMEÅ (TT).

Till tio års straffarbete dömdes på torsdagen lantarbetare Gustaf Otto Andersson från Västerås, som natten till den 25 september dödligt skadade sin f. d. fästmös far, grovarbetare Ottar Dahlberg, vid skottlossning i hans bostad på Hagaområdet i Umeå.

Andersson, som under sin militärtjänst i Umeå hemsökte Dahlberg och hans dotter, utrustad med kulsprutepistol och pistol, förklarades skyldig till dråp, dråpförsök, hemfridsbrott och skadegörelse.

Rådhusrätten konstaterar i sina domskäl, att Andersson när han sköt mot Dahlberg siktade lägre än han får antas skulle ha gjort om han haft en bestämd önskan att döda. Förhållandet är likartat, när gäller skotten mot den bil, som Sören Berglund körde in på gården för att bringa hjälp åt den skjutne Dahlberg. Rätten har vidare tagit hänsyn till att förhållandet mellan Andersson och Dahlberg hade varit gott, ända till den ödesdigra kvällen och att Andersson efter beskjutningen inte vidtagit någon åtgärd för att döda Dahlberg.

Kanske julsnö

Landdistrikt: Måttlig, vid kusten frisk till hård, tidvis något avtagande nordlig vind. I kustlandet mest uppehållsväder och delvis rätt klart, eljest delvis molet och möjligen snöfall tidvis. I huvudsak oförändrad temperatur.

Allmänna utsikter: Övervägande nordostliga eller nordliga vindar. Ännu snöfall eller snöbyar flerstädes i landets östra delar, eljest mest uppehållsväder. I allmänhet något kallare än under torsdagen. Möjligen kan ett nederbördsområde passera de södra delarna av landet och temperaturen där tillfälligt stiga något.

Sjödistrikt: Nordlig frisk bris till styv kultje, tidvis något avtagande. Mestadels god sikt.

Laholms Tidning

Smedjegatan, Laholm
Redaktör: GUSTAF BERTLAND

Dagligt nyhets- och annonsorgan för Laholms stad och södra Halland, Markaryd samt angränsande delar av sydvästra Småland och nordvästra Skåne.

Telefoner:
Redaktionen 300
Expeditionen och annonskontoret 299
Annonschef Axel Larssons bostad anknytning 299

Annonspriser:
Före text 28 öre pr mm.
Textsida 30 „ „ „
Särsk. begärd placering å textsida 32 öre pr mm.
PRISFÖRHÖJNING debiteras med 30 procent för annonser beordrade med petitstil.
Önskas hyra, platssökande och borttappat 25 öre pr mm.
Förlovnings-, lysnings-, vigsel- o. födelseannonser 7:— kronor.
Annonser placeras ej på första sidan.
För hänvisning till och svars emottagande debiteras 1:—.
10 procents förhöjning lördagar och dag före helgdag.

Prenumerationspris för 1955:
Helår 31:—, halvår 16:50, kvartal 8:75, mån. 3:25.

Dödsfall

Vår kära lilla mor

Anna Lindberg

har i dag lugnt och stilla insomnat i en ålder av 52 år.

Björkered, Hasslöv, den 23 dec. 1954

BODIL URBAN

Mor, lilla mor
vem är väl som Du
Ingen i hela världen

För dem, som önska närvara meddelas att jordfästningen äger rum i Hasslövs kyrka torsdagen den 30 dec. kl. 13. Samling i kyrkan. Efter akten inbjudes till kaffe i Hasslövs bygdegård.

Sorg-Hattar och Slöjor
i ett förnämt och värdigt utförande.
Ekwalls Eftr.
LAHOLM
SPECIALAFFÄREN I HATTAR OCH MÖSSOR
Tel. 566 Laholm.

Andréns Begravningsbyrå
KISTOR och SVEPNINGAR
Allt ombesörjes.
Stortorget, Laholm Tel. 69.
Sommarb. Mellbystr. Tel. 69.

BRÖD. SVENSSONS BEGRAVNINGSBYRA
ombesörjer allt vid dödsfall.
LIKBIL TILLHANDAHALLES
Gamlebytorg 5, Laholm.
Tel. 703 Laholm och 68 Vallberga.

VID DÖDSFALL
Vänd Eder till
Veinge Begravningsbyrå
Kransar, Buketter, Svepningar och Kistor
till ortens lägsta priser.
Blomsterförmedling till in- och utlandet.
Hämtning från dödsorten ombesörjes.
Veinge Möbelaffär. Tel. 61

SIGFR. CARLSSONS BEGRAVNINGSBYRA
Kistor med tillbehör.
Ombesörjer allt.
Likbil.
Tel. 86 - Knäred.

Parkera inte i kurvor eller på backkrön. Det är ett lagbrott och en tanklöshet, som kan kosta Era medtrafikanter livet.

Vårt hjärtliga tack

till lärarkåren vid Ahla skolor för de trevliga julfesterna som våra barn mycket uppskattat.

Tacksamma föräldrar och barn.

Ett hjärtligt tack

till lärarinnan, fru Andersson vid Ålstorps mellanskola, för den trevliga julfesten.

Tacksamma barn o. föräldrar.

Vårt hjärtliga tack

till folkskoll. Wellsjö med fru, Köpinge skola, för den trevligt anordnade julfesten.

Tacksamma barn o. föräldrar.

All uppvaktning

på min instundande 70-årsdag undanbedes vänligt men bestämt.

Viktor Pettersson
Skogsgård, Hishult.

All uppvaktning

på min 60-årsdag undanbedes vänligt men bestämt.

Agda Isaksson, Kornhult.

Kyrkbuss

anordnas till Laholms kyrka: Mellbyturen med avgång från Mellby kvarn julafton kl. 15 till julbönen, juldagen till julottan med avgång kl. 6.

På begäran går även Köpingeturen till julottan med avgång från Hilding Jönssons, Ösarp, kl. 6.

ISPALATSET Sommarlust

Margretetorp

Dans annandag jul kl. 19—24. Ungdomsorkestern JACK KEDDIES.

Kl. 22 glimtar från Vårat Gängs revy med Hälsingborgsrevyns trumfess GUNNAR FRIMAN, Sveriges nye Fridolf Rhudin.

Nöjesfält

Vid lantbruksmötet den 10—12 juni 1955 på Tönnersa gård, Eldsberga, kommer att anordnas ett särskilt nöjesfält. Anbud härå, märkt "Anbud å nöjesfält", skola före den 8 januari 1955 ingivas till hushållningssällskapet, Halmstad, varvid även torde uppgivas erforderligt utrymme och behov av elkraft.

Bestyrelsen.

Räcker Juldrickan
och de andra goda JULDRYCKERNA över helgen?
Ring annars tel. 156
Sofiero Bryggeri
Laholm.

Diverse

VÄND EDER TILL
fackmannen när det gäller lackering, bättring, polering och vaxning av Eder bil. Mångårig vana i branschen. Nybyggda tidsenliga lokaler.
MARKARYDS BILLACKERING
MARKARYD. Tel. 10524

Ämnar Ni
reparera och isolera Edra bostadshus så använd masonite och porösa träfiberplattor, som alltid finnas i lager hos oss.
CARL LARSSONS EFTR.
Larsson & Berkman.
Tel. 38, 191 o. 781 Laholm.

Laholms Tidning
för stadens och bygdens talan. Prenumerera på annonsera i
LAHOLMS TIDNING.

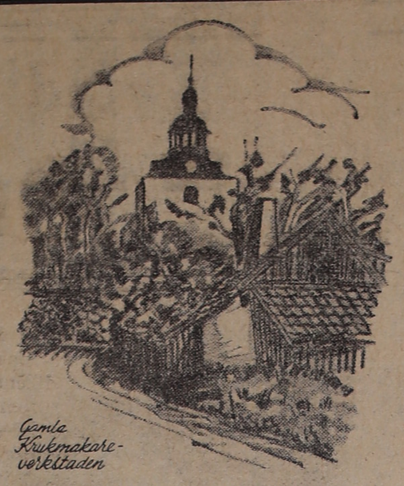

En
God Jul
och ett
Gott Nytt År
tillönskas
ärade kunder och vänner
Laholms Keramik
OLOF LARSON
och
STIL och FORM

En god Jul
och
Ett gott Nytt År
tillönskar vi ärade kunder och vänner
Bröderna Jönsson
Vagn- o. Karosseriverkstad
Veinge.

God Jul och Gott Nytt År
tillönskas
ärade kunder och vänner
Sydhallands Cementvarufabrik

Danspalatset PERSHÖG
Båstad

annandag jul 7—12
ANNANDAGSBAL
På allmän begäran spelar FLAMINGOS igen.
BABS SVENSSON sjunger.
DANSTÄVLINGEN fortsätter.
STIG & KERSTIN dansar och dömer.
Nyårsdagen spelar Olle Ences och trettondeafton Lasse Arnys.
Buss avgår från Laholm kl.18,30.

Juldansen i Mästocka
trår vi som vanligt på tredjedag jul efter The Boys toner.
Välkomna.
Bygdegårdsföreningen.

SOLBACKEN, Edenberga
DANS Annand. Jul kl. 19—23.
Gösta Reimers orkester.

VåxtorpsBygdegård
DANS Annand. Jul kl. 19—23.
Musik av Russie Åströms orkester.

Folkets Hus, Hishult
Julbal anordnas i Folkets hus annandagen kl. 19—23.
Musik av Sture Johnsons orkester från Halmstad.
Styrelsen.

DANS **Knäreds Bygdegård** DANS
Annandag Jul kl. 19—23.
Musik av Svennes orkester.
Kommitterade.

Lanthushållsskolan, Ryssby
Nya halvårskurser börjar 1 maj och 1 nov. Moderna lokaler. Väl utrustade. Låga kostnader. — Höga stipendier.
Begär prospekt från
LANTHUSHALLSSKOLAN, MARKARYD.
Tel. 10029 Markaryd.

Fabrikör o. fru Olof Larson
Ett hjärtligt tack för den storslagna julgåvan.
Samtliga anställda på Laholms Keramik.

I.O.G.T. **100:e medlemmens FEST**
firas Tredjedag jul kl. 19,30 i Ordenshuset, Laholm.
Alla Godtemplare från när och fjärran inbjudas.
Dans och underhållning. Edvin Carlén & C:o medverkar.
Ett paket till paketauktion är välkommet.
Logen Hoppets Bild.

Julfest
i Lagagården månd. den 27 dec. (tredjedag jul) kl. 19,30.
Underhållningsprogram av Tönnersjö—Eldsberga SLU-avd.
Musik av Blue Stars.
Ahla SLU-avd.

VINGSLÄTT
Veinge SLU-avdelning anordnar sin sedvanliga JULFEST annandag jul kl. 19. Program: Servering, musik samt underhållning av Snöstorps SLU-amatörer.
SLKF, BF och SLU-are inbjudes.
Obs.! Medlemskort skall ovillkorligen uppvisas.

Högst högaktuell

har paraplyn varit detta år. Ursäkta oss om vi även i början på nästa år gör den aktuell. Det är nämligen PREMIAR onsdagen den 5 jan. 1955 (Trettondeafton), på Laholms-Revyn 1955 "KNÄPP I REGN".
Biljetter i förköp utan förhöjning i Lindgrens Bokhandel, Laholm, fr. o. m. måndagen den 27 dec. Absolut inte innan! Föreställning nr 2 ges torsdagen den 6 jan. (Trettondedagen).
Revyledningenönskar alla EN GOD JUL och ETT GOTT NYTT ÅR. Vi ses i Trettonhelgen!

God Jul o. Gott Nytt År
tillönskas ärade kunder och vänner.
Helmer Petterssons Möbelaffär
Markaryd.

Hurtigs Gummi AB
Affärstid under helgen:

Bensinstationen	Julafton	kl. 7,30—19,00
D:o	Juldagen	„ 9,00—14,00
D:o	Annand. Jul	„ 7,30—21,00
D:o	Nyårsafton	„ 7,30—22,00
D:o	Nyårsdagen	„ 9,00—14,00

Gummiverkstaden stängd Jul- och Nyårsafton.

Önskas köpa
Kalkoner och höns
gäss och ankor samt allt slags vilt köpes och hämtas varje vecka till absolut högsta dagspris.
Ring 50016 Markaryd, 57 Växtorp, 594 Laholm.
Holger Hjalmarsson, Skånes Värsjö

Bilar köpas
för nedskrotning till högsta priser. Henning Johansson, Fridhem, Bygget. Tel. 24 — bost. 34.

Prima smågrisar
köpes varje vecka och betalas efter högsta pris.
SIGARD JOHANSSON
Tel. 641 Örkelljunga.

Till salu
Två snödäck
600×16, 6 ply Goodyear, obet. anv. till salu.
Tel. 51 Norra Össjö.

Prenumerera på LT

Mattssons Fastighetsaffär
JOHN BENGTSSON
Tel. 29 LAHOLM Tel.29
Förmedlar försäljning av LANTEGENDOMAR, STADSFASTIGHETER och VILLOR
Förrättar BOUPPTECKNINGAR och ARVSKIFTEN
uppsätter TESTAMENTEN
Ombud för VÄXJÖ och ALFSBORGS hypoteksföreningar
FÖRRÄTTAR AUKTIONER
BILLIGT ARVODE SNABBT UTFÖRANDE

PRENUMERATIONEN
för nästa år
bör Ni ordna nu. Ni slipper då den brådska som alltid finns på postanstalterna vid nyårstid.
Prenumerera alltid först och främst på ortens egen tidning —
Laholms Tidning
Priset är oförändrat: Helår 31:—, halvår 16:50, kvartal 8:75, månad 3:25.

Biograferna

CENTRUM LAHOLM TEL. 18
Ann. jul kl. 6 o. 8, månd. tisd. onsd. kl. 8. Bfbj. EN LEKTION I KÄRLEK. Eva Dahlbeck, Gunnar Björnstrand, Harriet Andersson. "Rolig, och en lektion i komedikonst för många".
Matiné annand. jul kl. 15
KALLE ANKA I TOPPFORM
"Här har vi världens populäraste filmhjältar".

SCALA LAHOLM
Ann. jul kl 6 o. 8, tisd. kl. 8. Bfbj.
MARIANNE.
Margit Carlqvist, Gunnar Hellström, Eva Stiberg.
Stockholmsungdom av i dag skildrad på film.

LT
DEN 24 DECEMBER.

Julbetraktelse 1954

Det är åter jul. De flesta av oss är lyckliga nog att med glad förväntan se emot en julhelg med vila och vederkvickelse. Och sådan kan säkert behövas för dem, som står uppe i det idoga dagliga livet. Till julen koncentreras mycket arbete, stundom så mycket att det kan synas, som en orimlig börda. Men ju mer man har att göra, desto mer hinner man med, och tillfredsställelsen över att ha gjort sitt är värd mycket. Den ger vilan särskilt skön. Ett gott samvete är den bästa huvudgärden, säger ett gammalt tyskt ordspråk.

Julen är traditionernas helg. Dock är det sant, mycket av dess gamla kristna innebörd gått förlorat. Men mycket återstår, och även folk, som i hälsans och kraftens och lyckans dagar avskurit all kontakt med fädernes kyrka, söker sig ofta till Herrens tempel vid juletid. Det får anses vara glädjande att åtminstone denna kontakt bibehålles.

Även vårt övriga julfirande är traditionsbundet. Nyheter har svårt att slå igenom. Försök att skapa nya julseder misslyckas. Ett undantag får kanske göras för luciafirandet, som får anses höra julen till. Detta är i sin nuvarande form nytt åtminstone i stora delar av vårt land. Men det svenska julbordets mat är ett arv från gamla tider. Julleker och julsånger är också gamla. Det är så vi vill ha det. Nyheter i all ära, men julen får inte reformeras. Den kan inte bli som vår barndoms oförlikneliga jular, ty det som är gånget, kan aldrig komma tillbaka. Men vi vill att den skall likna dessa jular.

Även i år kan vårt folk fira en lycklig jul, åtminstone de allra flesta av oss. Vår glädje häröver bör blandas med tacksamhet över denna nåd. Sådan tacksamhet kan endast göra vår julglädje djupare och sannare.

Julen är barnens, familjens och hemmets högtid. Om det inte artat sig alltför illa, så ger hem och familj åtminstone en viss känsla av samhörighet och av förankring i livet. Redan detta är mycket i jämförelse med fullständig ensamhet och hemlöshet. Julen är också givandets tid. Delad glädje är dubbel glädje, brukar det heta. Huruvida man ger för att köpa sig ett gott samvete att njuta av ett överflöd eller osjälviskt blott och bart för att göra en annan människa glad, kan vara svårt att avgöra. Men det behöver kanske inte utredas. I vilket fall som helst är det saligare att giva än att taga. Endast med öppna dörrar, öppna hjärtan och uppriktig strävan att göra väl kan det för den enskilda människan riktigt bli verklighet av den tillönskan, som nu möter henne från alla håll: En god jul!

G. B—d.

LAHOLM

Dagsböter för rattfylleri.

På onsdagen meddelades utslag i det mål som handlades av häradsrätten i Laholm den 8 dec. Målet gällde en mc-förare från Knäred, som gjort sig skyldig till rattfylleri. Många vittnen hördes vid häradsrätten. Domen kom att lyda på 100x2 kr. för rattfylleri.

Logen 4946 Broderskap av IOGT

har haft möte i Folkets Hus i Genevad. En rapport från den offentliga festen i Vingslätt, Veinge, gemensamt med logen Syskonringen i Göstorp den 9 dec. 1954, förelåg. Styrelsen fick

handlingsfrihet, när det gällde att organisera firandet av logens 25-åriga tillvaro den 22 jan. 1955. För nästa möte åtog sig logens kvinnliga medlemmar ansvaret. Efter förhandlingarna vidtog servering och utdelning av julklappar.

Stil och Form
har julklappen för alla

Åter inbrott i Rivieravilla.

Ett nytt inbrott har upptäckts i en villa i Riviera, Hemmeslöv tillhörig häradshövding Tobiasson, Malung. Tjuvarna hade berett sig tillträde till huset genom att slå in ett fönster i källaren. Vad som är stulet har man ännu inte kunnat konstatera.

Tandläkareexamen

har vid Tandläkarehögskolan i Malmö avlagts av bl. a. Harry Pålsson, Veinge.

Ämnar Ni bygga
eller reparera Eder fastighet då finner Ni hos oss alla slags byggnadsmateriel.
CARL LARSSONS Eftr.
Larsson & Berkman.
Tel. 38. 191 o. 781 - Laholm.

Halmstads Slakteriförening

avräknar under innevarande vecka för svin klass I vägande 51—59 kg. 3:45 kr. pr kg., för svin klass I vägande 59½—71½ kg. 3:54 pr kg. och för svin klass I vägande 72—75½ kg. 3:50 pr kg.

"Knäpp i regn" har premiär den 5 januari.

Den laholmska lokalrevyn har efter pristävling i Laholms Tidning döpts till "Knäpp i regn" och har premiär på Stadshotellet trettondeafton kl. 20. De senaste årens lokala revyer har varit av god halt, och eftersom det i stort sett är samma ansvariga direktion i år och kärntruppen av skådespelarna gamla beprövade krafter kan man förutspå en rolig och trivsam "knäpp" även i år. Revyn ges även på trettondedagen. Se annons!

IOGT firar tredjedag jul

"Hundrade medlemmens fest" med ett stort underhållningsmöte på Ordenshuset i Laholm. Herrar Edvin Carlén, Ola Nielsen, Arne Jonasson och Ove Andersson svarar för underhållning och dansmusik. Vidare förekommer en paketauktion, till vilken paket är välkomna. Se annons!

Nyårsvaka på Stadt.

Som vanligt blir det nyårsvaka på Stadshotellet nyårsafton. Det är Laholms Idrottsförening som svarar för evenemangen. Supébiljetter på tel. 11 vilket framgått av annons.

Laholmsbilar i kollision i Frillesås

En våldsam bilkrock, som till största delen får skrivas på halkans konto, inträffade i går morse på riksvägen strax norr om telefonstationen i Frillesås

En större lastbil, hemmahörande i Laholm, och på väg till Göteborg hade stannat till på vägen, enligt vad chauffören uppgav för att se till presenningarna. Lastbilen hade dock ljuset tänt, varför det ser ut som han var utan skuld till olyckan. Norrut kom en bil av märket Fiat, förd av red. Yngve Feuk, Laholm. Han skulle köra förbi den parkerade lastbilen men fick möte, varför han först sökte bromsa in för att släppa förbi den mötande bilen. Personbilsföraren ansåg dock senare att han skulle hinna förbi lastbilen innan mötet och tänkte göra omkörning. I det hala väglaget slirade dock fordonet, och personbilen slog med sin vänstra sida mot högra delen av lastflaket. Hela taket på personbilen formligen skalades av, och bilen blev totalt demolerad. Föraren, som var ensam i bilen, erhöll sår i pannan. Han infördes till Varbergs lasarett, där han fick såren hopsydda. Skadorna var dock ej värre än att han kunde lämna lasarettet. Vägbanan var vid olyckstillfället hal och osandad.

Halka i går medförde svårt trafikkaos i södra Halland

MASSOR AV BILAR FAST PÅ LERLIDEN.

Det kom en av de flesta efterlängtad snöby i går morse och den medförde att södra Halland får en vit jul. Men den förde också något annat med sig av mindre trevlig beskaffenhet, nämligen ett svårt trafikkaos.

Detta började inte förrän vid middagstiden. Det hade snöat och töat innan på ett fruset underlag och så slog termometern plötsligt om och det blev frysgrader. Det märktes kanske inte så mycket till en början men särskilt på Lerliden ovanför Laholms broar blev det med tiden en mycket besvärig situation. Först stannade ett par bilar mer eller mindre i dikena men värre blev det strax efter kl. ett då en stor oljetrailor tvärade vägen omkring 50 meter norr om Lagagården. Den hamnade på högra sidan av vägen med själva dragvagnen medan släpet nära nog blockerade hela körbanan. Det var givetvis besvärligt för andra bilar och en personbil hängde över kanten vid Lagagården på själva ramen med såväl fram- som bakhjul relativt fritt svävande i luften.

En lastbil råkade värre ut när den skulle passera söder om Lagagården och körde rakt in i ett staket. Tydligen har den därvid fått en kraftig törn mot en stenpållare, ty hela frampartiet blev intryckt.

Polisman Norshammar hade givetvis ett drygt arbete med att klara ut det hela men sedan väl vägstyrelsens grusbil kommit till platsen så gick det snart bättre. Det kan f. ö. nämnas att vägstyrelsen satte in all tillgänglig personal och alla tänkbara grusbilar omedelbart, men halkan kom så kvickt på, att det inte var lätt att klara av allt på en gång. Men vägstyrelsen utförde ett mycket gott arbete och därvid hjälpte givetvis den nya sandberedskapsladan till att göra det hela så effektivt som möjligt från början.

Även vid Bagareliden hände det en hel del missöden och det berättades för Laholms Tidning om en långtradare, som inte kom upp för backen utan måste finna sig i att glida ner igen och ta en annan väg. Tillbucklade stänkskärmar och stötfångare hörde till ordningen för dagen...

Högsta beredskap hela julen.

Vad säger nu vägförvaltningen i Hök om denna ovanligt snabbt inträffade halka? Laholms Tidning ställer frågan till vägmästare **B. Truedsson.**

— Det hela orsakades ju av ett mycket hastigt omslag från tö till kyla men den saken var vi tämligen beredda på. Redan i onsdags kväll hade vi fyra bilar ute och sandade på de kritiska punkterna på rikshuvudväg nr 2. Och sedan fortsatte vi under hela natten så att då fick dessa två översandningar.

— Vilka äro dessa punkter?

— Den långa liden i Östra Karup, Lagavägen i Laholm, Lerliden, Smedjebron, Vallberga samhälle och Daggarps lid i Tjärby. På torsdagsmorgonen fortsatte vi med fyra bilar att sanda men vad hjälpte det — efter en halvtimma hade snön överflyglat sanden och då fick vi sätta igång med krossverken för att få fram kraftig grus i stället. Det gick också bra men så vid ettiden krånglade spridaren på den bil, som hade Lerliden om hand och det uppstod en stark trafikstockning där. Jag satte så snart sig göra lät in folk för att sanda för hand och så småningom kom en bil tillbaka från Hallandsås och kunde sättas in på Lerliden.

— På Hallandsås har det f. ö. varit betydligt mera snö än här och där har vi måst hyvla. Men på torsdagskvällen äro i alla fall alla större vägar grusade och under hela julhelgen kommer tio man och fyra bilar att ligga i högsta alarmberedskap för att rycka ut och sanda. Och räcker inte sanden — vi har haft god hjälp av vår sandlada — så sätter vi igång krossverken och slänger ut grövre och hållbarare material. Allt som allt har vi redan slängt ut c:a 70 kbm sand och grus. Men jag får nog säga, att bilisterna kunde ta det lite varsammare och inte fara fram som tosingar i sådant väglag, slutar hr Truedsson. Och i detta uttalande vill vi gärna instämma — kör varsamt, det har Ni själv mest glädje av.

Dollargrin mot lastbil.

— En krock har jag haft och den får nog till 99 procent skrivas på halkans konto, berättar polisman **Pettersson** i Växtorp för LT. Det var en lastbil och ett dollargrin, en Ford Mercury, som skulle mötas på den smala och krokiga vägen mellan Stackarp och Knopparp vid Ekesunna. Här är vägen endast 3 meter bred och fast bägge bromsade vad de kunde när de såg varandra, så blev det direkt krock "öga mot öga" så att säga. Forden, som ägs av en svensk-amerikanare, blev rätt så illa åtgången medan den kraftigare lastbilen slapp lindrigare undan. Och som sagt, hade det inte varit halka hade det ej blivit någon krock: slutar hr Pettersson.

Bagatellkrockar

har jag fått hand om två stycken, berättar polisman **John Norshammar** i Laholms landskommun. Den ena gällde en bil som kanat på en annan bakifrån och den andra en, som snurrat runt och stött till ett reflexmärke vid kraftstationen. Vad beträffar trafikkaoset på Lerliden, så började detta helt enkelt med att den stora oljetrailern kommit en bit ovanför Lagagården men sedan mäktade den helt enkelt inte längre. Jag var själv åsynna vittne till detta och ringde vägmästaren, som emellertid redan hade dirigerat en grusbil till Lerliden. Denna kom också men kunde inte köra fort nog mellan alla bilarna som samlats, för att utlösningsanordningen på grusmaskineriet skulle fungera. Sedan vi bara väl fått ett par man att kasta ut grusen för hand så löste sig det hela. Och i går kväll hade Lerliden blivit synnerligen effektivt grusad, slutar hr Norshammar.

Långtradare mot järnvägsstängsel.

— En krock, som helt får skrivas på halkans konto, har jag haft, berättar polisman **John Nilsson,** Laholm, som nu har hand om Veinge. Det var en långtradare, som i sakta mak och mycket försiktigt kröp fram mot den svåra S-kurvan på vägen mellan Skogaby och Veinge. Denna klarade han inte utan körde bl. a. ned en av de cementstolpar, som uppbär anslagen: Livsfarlig ledning. Det var närmast därför, som han själv anmälde det inträffade, slutar hr Nilsson.

På torsdagskvällen hade polisman Aron Klang i Östra Karup som annars brukar vara mest "krockutsatt" inte något att förtälja. Bilisterna kör hänsynsfullare nu, sade han och ville överlåta äran av detta åt statspolisens nya avdelningar. Ej heller polisen i Laholm hade något att inberätta.

Själv var vi nere vid Bagareliden i en halvtimmas tid o. fick där se exempel på hur pass illa och hur bra man kan köra. Fast det är halt. Om idioter, som kör sina 80—90 km på sådana gator som det var i går, åker illa ut, är det dem synnerligen väl unnat. Men de flesta körde både hyfsat och ordentligt och vi fick se en av vägstyrets sandningsbilar göra ett fantastiskt effektivt arbete. Så vi tackar våra väggubbar för god vakt och önskar dem en fridfullare jul än upptakten.

Cel.

Ej något fel med husaffären i Öringe

HALMSTADSTIDNING UTE I OGJORT VÄDER.

Fredagen den 1 oktober i år kom en Halmstadstidning ut med en stor artikel på första sidan där lantbrukaren Adolf B. Nilsson i Öringe utmålades som en nattsvart bov. Orsaken till det hela var en husaffär, som ligger fem år bort i tiden. Då såldes nämligen av Veinge kommun en stuga, som ligger på hr Nilssons mark, på offentlig auktion för bortflyttning. Hr Nilsson inköpte densamma och sålde den sedan till en kvinna för 2500 kr. Hon fick därvid nyttjanderätten till tomten i 49 år och detta utmålades som grovt ocker. Arrendet skulle utgå med 50 kr. pr år vilket utbetalades allt på en gång. Huset kostade sålunda endast 50 kronor. De närmare omständigheterna kring denna affär ligger så nära i tiden att de inte behöver närmare rekapituleras.

Men polisen i Hök fick anmälan om saken, hr Nilsson beskylldes nämligen i sammanhanget för grovt ocker och fick förutom den offentlighet, som Halmstadstidningen i fråga så gärna bestod, dessutom utstå flera polisförhör. Det var därför med stort intresse man motsåg epilogen i denna affär och nu har den kommit fast knappast i det skick, som Halmstadtidningen tänkt sig. Landsfiskalen har nämligen kort och gott meddelat, att **något brott inte anses föreligga och att ärendet föranleder därför ej vidare åtgärd.**

Därmed har åklagaremyndigheten sagt sitt ord i saken och därom är intet att säga, det har säkerligen fattats efter moget övervägande och är ju bara glädjande för hr Nilsson. Men det är kanske inte så säkert att han därför låter sig nöja med den offentliga schavottering, som Halmstadstidningen låtit honom undergå...

Familjenyheter

FÖDELSEDAGAR

80 år

fyller i morgon fru Karolina Bengtsson Ålstorp, Ränneslöv, maka till f. lantbr. Nils Petter Bengtsson. Hon är född i Ålstorp och flyttade efter ingånget äktenskap till sin makes föräldrahem. Numera innehas gården av en son. För sin ålder är fru Bengtsson ovanligt pigg och kry och följer väl med vad som händer och sker.

70 år

fyller i morgon f. lantbr. Henning Gottfrid Johansson, Mästocka 2, Veinge. Jubilaren ägde och brukade en lång följd av år sitt lantbruk i Mästocka, vilket han för några år sedan överlät till en dotter och svärson. Han har varit en strävsam och duktig jordbrukare som på olika sätt förbättrade sin gård. Stilla och försynt som han är, åtnjuter han alltjämt vänskap i sin bygd.

DÖDSFALL

Anna Lindberg. I en ålder av endast 52 år avled i går på Halmstads lasarett efter endast några dagars sjukdom fru Anna Lindberg, Björkered, Hasslöv. Hon var född i Algutstorp och gift med framlidne lantbrukaren Adolf Lindberg, Björkered. För fem år sedan gick maken bort och sedan dess har hon själv skött stället. Hon gjorde sig känd som en synnerligen duktig och arbetsam kvinna, som helt gick upp i arbetet med sin gård och sina barn. Hon sörjes närmast av en ung dotter och en ung son, åldrig fader samt fyra syskon, släkt och många vänner.

BEGRAVNING

— Till gravens ro vigdes i torsdags i Båstads kyrka byggnadssnickaren Anton Carlsson. Prestaverande var snickaremäst. Emil Jönsson och byggm. Sigfrid Olsson. Sorgeakten inleddes med sång av kantor fru Anna Åstrand som till ackompanjemang av musikdir. Runbäck sjöng Himlaljusets milda sken av J. V. Franck. Ps. 51. Jordfästningen förrättades av kh. Adrian. Efter jordfästningen sjöngs ps. 396: 4—5. Begravningsmässan utfördes med kh. Adrian som sjungande liturg. Ps. 50: 5. Sång av A. Åstrand: Vid livets gräns. Som utgångsmusik utfördes Så skön går morgonstjärnan fram med musik av Runbäck. Vid graven på nya kyrkogården läste officianten en psalm och riksdagsman Nestor Hammarlund talade för släkten och byggm. S. Olsson för vännerna. Hr Hammarlund framförde släktens tack för deltagande och den rika blomstergärden.

Båstad

Folkskolestyrelsen i Båstad

har hållit årets sista sammanträde, varvid styrelsens avgående ordf murare Knut Paulsson hyllades för sin stora instats i den styrelse som han nu lämnat. Hyllningstalet framfördes av snickaremästare Erik Andrell, som från styrelseledamöterna överlämnade en bukett nejlikor.

Vid sammanträdet beviljades sökt avgång för folkskollärarinnan fru Alma Runbäck, som nu efter fyrtioårig tjänst i Båstads skolor erhållit ålderspension. Nytt förordnande för småskollärarinnetjänst under vårterminen fick fr. Maj-Britt Turesson, som kommer att uppehålla tjänsten för fru Margit Åkerud, som på grund av sjukdom åtnjuter tjänstledighet. Slöjdlärarinnan Astrid Björkman placerades i lönegrad Ce 15. Ärendet om Taxis hyra bordlades för hörande av hyresnämnden.

SLU

Hasslövs SLU-avd.

har haft Luciafest i samband med månadsmöte. Ordf. för kvällen var Per-Axel Nilsson, Torp. Till tävlingsnämnd valdes Åke Gunnarsson, Bondåkra, Tore Nilsson, Bondåkra, Elvy Pålsson, Hasslöv och Alva Andersson, Tjuvhult. Till valberedning valdes Karin Nilsson, Flintarp och Frank Aronsson, Torp. Efteråt följde kaffedrickning med Lucia och tärnor. Lucia var Maj-Britt Emilsson, Hasslöv.

Predikoturer

Trånget (Augustsson) tisd. 14 off. möte Holmberg Vallin.
Hinneryd julaft. julbön å ålderdomsh. 16 kh. Andersson, juld. ottehgm. 6 kh. Andersson, Ann. hgm. 11 kh. Andersson, SLKF:s kyrksönd. Månd. 16 kyrkl. s.-sk. julfest i Kyrkskolan, barnens föräldr. inbj. Varje barn medför en julklapp t ung. 1 kr. värde.
Knäred Betel ann. 11 ev. möte Berg. Sång. Offer.
Gashult skolan tisd. 15 s.-sk:s julfest, progr. av barnen, tal av Berg m.fl. Sångarna.
Hinneryd ålderdomshemmet onsd. 15 ev. möte Berg m.fl. Sångarna.
Betel Växtorp juld. 15 julmöte Evy Carlsson, Margit Holmberg, Maj-Lis o. Gun-Britt Vallin. Ann. 17 off. möte, Holmberg Vallin. Onsd. 19,30 väckelsemöte, evangelisterna.
Tabernaklet Veinge juld. 7 julotta, pr. Brander, sång. Ann. s.-sk. 9,30.
Växtorps Missionshus juld. 17 pr. av T. Andersson.
Hishults missionshus: Söndagsskolfest månd. den 27 dec. kl. 14. Predikan efteråt av Robert Pålsson blonda studentskan på tredje bänk och frågade:

— Vad drar kandidaten för slutsats av det då?

— Att det tydligen inte är kvantiteten det kommer an på.

Beträffande ANNONSER

vari annonsören önskar svar under viss signatur få vi påpeka att inga upplysningar om annonsörens namn eller dylikt lämnas av vårt annonskontor utan skall reflektant insända eller lämna svar i slutet brev.

Senaste nytt:

Ännu inga livstecken från Petra i Nordsjön

STOCKHOLM i dag. (TT)

Den hårda stormen över Nordsjön håller nu på att bedarra men har krävt många offer. Man har inte hört något från Stockholmsångaren Petra och är nu allvarligt bekymrad för de 21 besättningsmännen ombord. Göteborgs sjöräddning har begärt att de tyska myndigheterna skall anordna flygspaning i dag så fort det blir ljust.

Vattnet hotar Holland, tusentals ha evakuerats

AMSTERDAM i dag.

Stora delar av Europa lamslogs på torsdagen av den världsammaste julorkanen på många år. Ovädret svepte fram i ett brett bälte, som sträckte sig fr. Skottlands nordspets långt in i Centraleuropa och lämnade död och förödelse i sina spår. Minst 50 döda rapporterades på torsdagskvällen.

Tusentals blixtinkallade soldater och civila låg i beredskap för att försvara vallarna som skyddar de långlänta områdena i England, Belgien och — framför allt — Holland mot vattnets och stormens angrepp. Myndigheterna gav order om evakuering av de mest utsatta orterna. Flera tusen människor fick lämna sina hem.

Lärare sökte mörda sin fru i badet

BONN i dag.

En 52-årig lärare vid tekniska högskolan i Darmstadt har dömts till 8 års straffarbete för att han försökt ta livet av sin hustru med elektrisk ström.

Medan hustrun tog sig ett bad gick han in i badrummet och bad henne hålla i två ledningstråder under förevändning att han ville räta ut en sladd. Därefter gick han ut i det angränsande rummet och anknöt sladden till ledningsnätet. Hustrun förlorade medvetandet av den våldsamma stöten men överlevde. Som motiv uppger läraren att hans fru hade vägrat honom skilsmässa.

Hovrätten höjde marklösen vid expropriationen

GÖTEBORG (TT).

Hovrätten i Göteborg underkände på onsdagen expropriationsdomstolens i Halmstad värdering av vissa områden inom den norra delen av Linnehedsområdet, som Halmstads stad önskar förvärva för bostadsbebyggelse. Expropriationsdomstolen bestämde att staden skulle inlösa 15,470 kvm. mark, tillhörande godsägare Carl-Jan Kuylenstierna på Sperlingsholm m. fl. släktingar, för 67,840 kr och 9,570 kvm. mark, arrenderade av bröderna Martin och Bertil Andreasson, för 42,108 kr. Hovrätten höjde ersättningen till de kuylenstiernska arvingarna till 103,100 kr och fastställde den beträffande bröderna Andreasson till 29,500 kr.

Familjs julresa slöt på sjukhus

En familj på tre familjer från Vattjom, ett par mil väster om Sundsvall, skadades vid en våldsam bilkrock i Själevad på onsdagen. Det var slöjdlärare Birger Lindahl, hans maka och deras lille son, som fick uppleva ett olyckligt slut på sin julresa.

Familjen var i bil på väg till Lövånger i Västbotten, där man skulle fira jul hos Lindahls föräldrar. När bilen skulle möta en långtradare i en vägkrök nära Själevads kyrka, törnade fordonen ihop, roligen på grund av halka. Svårast skadad blev fru Anna Lindahl, som satt bredvid sin make i förarsätet. Hon kastades mot vindrutan och fick utom skärsår i ansiktet en kraftig hjärnskakning och skärsår. Alla tre vårdas på Örnsköldsviks lasarett, men läkaren anser, att det inte är någon omedelbar livsfara för någon av dem.

Kvalitet och kvantitet

Professorn höll föreläsning om hjärnan och påpekade att den manliga hjärnan är avsevärt större än den kvinnliga.

Och så blängde han surt på den

Festarrangörer!

Då det gäller fester med tombola. Am. lotterier och för övrigt allt i festbranschen rekommenderas Engrosfirman Sture Malmgren, Kristianstad.

Representant:
Annonschef Axel Larsson,
Box 78. Tel. 299 Laholm.
Träffas säkrast efter kl. 19.
Katalog på begäran.

Gå inte miste om

Laholms Tidning för 1955 — den kommer alltid att bjuda Eder allt aktuellt och intressant om bygden.

Ni går ej miste om

Laholms Tidning ifall Ni redan i dag går till närmaste postkontor och på en grön lapp prenumererar för 1955.

Glöm ej till sist

att Laholms Tidning kostar oförändrat 31 kr. för helt år — billigare och bättre julklapp kan Ni inte ge Er själv eller andra.

Markaryds-bygden

Laholms Tidnings lokalredaktion: Markaryd, Villagatan Redaktör Sven B. Jönsson. Tel. 10150.

MARKARYDS BIO

Annandag jul kl. 6 o. 8 em.
Don Camillos återkomst
med Fernandel och Gino Cervi
Barntillåten.

Mystik kring bilstöld i M-yd

En säregen bilstöld inrapporterades vid 16-tiden i går till polisen i Markaryd. En gäst, som satt i Järnvägshotellets matsal och åt middag kastade en blick ut genom fönstret och upptäckte då, att hans bil icke längre fanns kvar. Han ropade på portieren, som i sin tur alarmerade polisen allt under det att gästen fortsatte sin måltid. Just då han höll på att betala kom en okänd yngling in i matsalen, gick fram till gästens bord där han sade, att nu är bilen åter på sin plats. Är det du, som stulit min bil, ropade bilägaren. Ynglingen blev därvid rädd och tog till flykten. Gästen följde efter och sprang ut till sin bil, som han startade och försvann. Samtidigt försvann ynglingen på ett helt annat håll. Polisen i Markaryd är givetvis intresserad av att komma i kontakt med bilägaren.

Avslutningsfest på Lanthushållsskolan.

Lanthushållsskolan firade i onsdags kväll sin julfest, den sista i den gamla skolan. Skollokalerna voro festligt dekorerade och bland gästerna märktes Ryssby Lantmannaskola med rektor O. Spanne i spetsen. Vidare voro elevernas föräldrar och representanter för pressen m. fl. inbjudna.

Eleverna hälsade välkommen i toner då de voro samlade omkring ett festligt dukat julbord och kårchefen frk. Marianne Nilsson uttalade den förhoppningen att alla skulle trivas och bliva nöjda. Sedan man provat på alla julens läckerheter blev det tomtarnas tur att göra sin entreé och dessa medförde julklappar till både stora och små barn. I fortsättningen blev det sedan mycket trevlig underhållning av skolans elever. Först spelade kantor Ad. Adgård "Tomtarnas vaktparad" och därefter följde en tablå "Tomtenatten" beledsagad av sång. Sedan gällde det för gästerna att lösa en rebus som arrangerades i 12 olika scener. Om det nu var flickorna trevliga framträdande i de olika scenerna eller om rebusen var ovanligt svår vet vi inte men endast 4 lyckades med att lösa rätt. Segrare blev efter lottdragning fru Ebba Melin, Ryssby, och hon fick ett vackert pepparkakshus med sig hem för detta besvär. Så följde som avslutning den vackra tablån "Julängeln" och till sist samlades man så åter kring borden för att njuta av extra gott kaffe och utsökta bakverk.

Markaryds Bio

spelar annandag jul "Don Camillos återkomst" med Fernandel och Gino Cervi i huvudrollerna. Filmen hälsas med återseendets glädje. Den är nästan bättre än det första mästerverket. Det är en rörlighet i handlingen och en svikt över de enskilda intermezzona som hela tiden fängslar intresset.

ÖRHÄNGEN ÅT HERRAR.

Det finns i England en klubb, som den som är rädd för att bli utskrattad, skall undvika. Klubben utfärdar nämligen med jämna mellanrum paragrafer, som var och en måste följa. Den minst ofarliga paragrafen löd: från och med nu måste alla ha mustasch. Det gick bra, även om några fruar tittade undrande på männen. Nästa order: ni skall ha udda skor på fötterna, en brun och en svart. Då blev fruarna hysteriska. Nu har det kommit en ny order: alla klubbmedlemmarna (det är en herrklubb) måste bära örhängen. I guld. Några fruar har lovat skilsmässa.

Vad som inte varit uppenbart förrän nu är att karlarna inte bara är tokiga. Det ligger något bakom. Och det är, att var och en som inte följer utfärdade order får böta. Dessa böter, som för övrigt förra året uppgick till 30,000 kr. — undra på det — delas ut till gamla och fattiga.

En julaftonsdröm

"Det finns en sak här i livet som både är mycket billig och mycket dyrbar", sade mormor en gång till lille Hans. "Men människorna värderar den inte särskilt högt eftersom den inte anses ha stor praktisk nytta."

"Vad är det för något? frågade Hans nyfiket.

Det kan du inte förstå än, menade mormor, och därför är det lika bra att inte tala om det. Men du skall nog komma underfund med det själv så småningom, hoppas jag.

Hans kunde inte glömma dessa ord. En sak som samtidigt var mycket enkel och mycket dyrbar — det lät konstigt. Han beslöt hålla ögonen öppna. Kunde det kanske vara pengar? De såg så oansenliga och fula ut och ändå var de så mycket värda. Men det kunde inte varit pengar mormor hade åsyftat. Folk var ju rent av tokiga i dem. Kanske var det begåvningen hon menat? Den hade man ju liksom fått till skänks och ändå var den så mycket värd. Det såg man t. ex. hos Artur, som alltid hade AB i räkning och inte alls behövde ansträngа sig, medan Hans måste plugga förfärligt för att med möda nå ett godkänt. Men inte heller det kunde mormor ha menat. Ty även begåvning var till praktisk nytta. Och det skulle det ju inte vara.

Hans hade slutat grubbla över dylika småsaker. Han hade blivit student, med. kand. och sedan läkare på ett stort sjukhus. Han hade, som det heter, gjort karriär tack vare sin flit, ihärdighet och ärelystnad. "Var det kanske fliten mormor tänkt på? undrade han en gång, när han satt vid sitt mikroskop. Men så slog han bort tanken igen, ty även flit var ju något praktiskt användbart. Men mormors historia satt i alla fall kvar någonstans i det undermedvetna och oroade honom samtidigt som han skämdes en smula över att ännu ej ha kommit underfund med den där lilla hemligheten.

Han hade nu avancerat till professor, var anställd på ett av statens största vetenskapliga institut och tjänade mera pengar på en dag än de flesa människor på en månad. Men han var inte särskilt lycklig, fast han hade en elegant villa, en förtjusande hustru och två barn. Han hade alltid bråttom och var så rädd om sin tid, att han knappast unnade sig ro till att äta. En vacker dag — det var kort före jul — kom på hans mottagning en man med en svår sjukdom. Mannen hade varit hos många läkare men ingen hade kunnat hjälpa honom. Den berömde professorn undersökte honom, skakade på huvudet och sade: "Ni behöver ligga minst tre månader på ett sjukhus om Ni vill bli frisk igen".

"Jag är fattig", sade mannen, "jag har inte råd att vara borta så länge från mitt arbete".

"Det gör mig ont", svarade professorn, "men om den saken måste Ni tala med någon annan. Jag är endast läkare och ställer mina diagnoser."

"Ja, då så", sade mannen, "vad är jag skyldig?"

"Fyrtio kronor" sade professorn.

Mannen svalde. Det var nästan hela hans veckoinkomst. "Får jag skicka pengarna med posten? frågade han med darrande röst.

Professorn tittade förvånat upp från sina papper. "Var så god", sade han kyligt.

Mannen bockade och gick. "Det var förfärligt vad hjärtat var utslitet", tänkte professorn, "undrar hur länge kräket kommer att leva".

På julaftonen hade han en besynnerlig dröm. Han var tillsammans med den fattige mannen på en fantastisk utställning. På ett långt bord stod uppställda en massa glas och i dessa fanns det röda, klappande hjärtan. "Här är mitt och här är ditt", sade mannen och pekade på två av glasen. "Ser du nu, vilket som är sjukt och vilket som är friskt?" Det var märkvärdigt vad professorns hjärta såg dåligt ut jämfört med mannens hjärta som verkade friskt och bra. Mannen måste ha gissat hans tankar, ty han sade: "På det här stället bedöms saker och ting annorlunda än professorn är van vid".

"Hur då?" frågade professorn och kände plötsligen på sig, att han blivit den lilla Hans igen.

Och den fattige mannens ansikte hade förvandlats till mormors och plötsligt hörde han mormors röst säga: "Nu har du i så många år varit specialist på hjärtsjukdomar och har ännu ej fattat, att människans hjärta är samtidigt det billigaste och det dyrbaraste som finns här på jorden: det billigaste, emedan det inte är någon merit, som kan hjälpa en att komma framåt i livet — därför bryr sig inte heller någon om det, det dyrbaraste, emedan det ensamt är i stånd att övervinna all den självviskhet och fåfänga, som ligger dold bakom så många av människans handlingar".

Professorn vaknade. Han kände sig klar och pigg i huvudet. Han gick till telefonen och ringde först upp sjukhusets kurator och sedan mannen med det dåliga hjärtat. "Jag har ordnat för er med rum på sjukhuset" sade han, "den ekonomiska sidan behöver Ni inte oroa er för. Det är bara att gå upp till kuratorn och ordna några formaliteter".

Sedan gick professorn och åt en god lunch på en av stadens bättre restauranger tillsammans med sin hustru. Natten hade varit ansträngande.

Herbert Connor.

Diskning och desinfektion

av agronom ARTUR ÖSTENSSON, Malmö.

I sitt föredrag i samband med Mjölkpropagandans diplomutdelning i Markaryd och Halmstad pekade agronom Östensson inledningsvis på den framträdande roll som mjölken spelar ur såväl närings- och hälsosynpunkt för oss människor och att produktionen av detta födoämne därför måste ske under goda hygieniska förhållanden.

Sedan en tid tillbaka gäller också ändrade bestämmelser för betalningen till leverantörerna. För att uppnå bättre överensstämmelse mellan mjölkpris och penningvärde har nämligen avdragen skärpts för mjölk, som ej fyller mejeriets fordringar. Särskilt kännbart kan detta avdrag bli när någon producent får upprepade anmärkningar beträffande mjölkens hygieniska beskaffenhet.

Även om några faktorer kan bidraga till att mjölken förändras och försämras har dock orsaken i de flesta fall visat sig ligga i att de maskiner, apparater eller kärl, som mjölken kommer i beröring med, ej blivit rengjorda med tillbörlig omsorg. I avsikt att bättre kunna bevara mjölkens värdefulla egenskaper och beståndsdelar nedlägges därför mycket arbete på att få fram effektiva diskningsmetoder.

I det sammanhanget påpekade agr. Östensson att förutsättningarna för ett gott resultat är tillgång till varmt vatten och lämpliga diskmedel samt att dessutom en rätt metodik tillämpas vid arbetets utförande.

Forskningen har sålunda visat att ett diskmedel måste ha en alldeles speciell sammansättning för att kunna avlägsna beståndsdelarna i de mjölkrester som finnes på kärlen. Det måste dessutom vara oskadligt för händerna och får inte heller angripa materialet i de kärl, som skall rengöras. Av den anledningen bör lantbrukaren alltid köpa sitt behov av diskmedel genom mejeriet, vilket bör ge honom garanti att han får ett med lämplig sammansättning.

Renhållningen av mjölkningsmaskinerna har visat sig vara ett särskilt besvärligt problem. För en bättre lösning av detta har emellertid doktor Bratlie, som är föreståndare för norska statens mastitlaboratorium utarbetat en metod som, trots sin enkelhet, gett mycket lovande resultat. Under flera års praktisk tillämpning har den visat sig i hög grad underlätta arbetet samtidigt som den också minskat omkostnaderna. Agr. Östensson beskrev ingående hur man går tillväga vid denna s. k. "nedläggningsmetod" men betonade att det eftersträvade resultatet givetvis endast kan nås om man i detalj följer föreskrifterna.

Efter att även ha berört hur varmvattenfrågan lämpligen bör lösas framhöll agr. Östensson till slut att en effektiv rengöringsmetod, som samtidigt minskar slitaget på maskiner och kärl och dessutom spar mänsklig arbetskraft givetvis är mycket eftertraktad. En rätt tillämpning av nyvunna erfarenheter på detta område torde emellertid i hög grad kunna underlätta ett i vanliga fall tråkigt arbete, förbättra det ekonomiska resultatet av lagårdsdriften och framför allt ge ökade möjligheter för framställning av förstklassig mjölk.

Predikoturer

Laholm julafton julbön 16 kh. Håkansson. Juld. julotta 7 p. Bergman, hgm. 11 (obs. tiden) kh. Håkansson. Koll. t. Hjälp åt åldr. flyktingar. Ann. jul hgm. 10 p. Bergman.
Skogaby juld. 9 (obs. tiden) kh. Håkansson. Koll. t. Hjälp åt åldr. flyktingar.
Veinge julafton julbön 16 kh. Ljung, juld. julotta 7 kh. Ljung, ann. jul hgm. m. nvg. 10 komm. Rydén.
Tjärby juld. julotta 7 komm Rydén, ann. jul hgm. 13 komm. Rydén.
Mästocka julafton julbön 16, komm. Rydén, juld. julotta 5 komm. Rydén, ann. jul hgm. 10 kh. Ljung, s.-sk. julfest tisd. klockan 14.
Knäred juld. hgm. vid ljus 7 kh. Eriksson, ann. jul hgm. 10,30 kh. Eriksson.
Hishult julotta 6,30 kh. Gustafson, hgm. m. nvg 13,30 kh. Gustafson, ann. jul hgm. 10 kh. Gustafson. Bgdtj. 14 därefter. saml. i prästgården f. ssk. barn o. deras anhöriga.
Ränneslöv juld. hgm. 6 p. Nordblom. Ann. jul hgm. 13,30.
Ysby hgm. 8 p. Nordblom. Ann. jul hgm. 9,30.
Hasslöv julaft. 16 julbön kh.
Växtorp juld. 7 hgm. kadj.
Hasslöv juld. 11 hgm. kadj.
Hasslöv ann. jul 9,30 hgm. kh.
Växtorp ann. jul 16 hgm., s.-sk. julfest kh.
Ö. Karup juld. hgm. vid ljus 8, koll. medelst håvgång till kyrkans prydande. Ann. hgm. 10 pr. Nordblom.
Skummeslöv juld. hgm. vid ljus 6. Koll. medelst håvgång till kyrkans prydande. Ann. hgm. 11 pr. Nordblom.
Båstad julaft. julbön 16,30, juld. hgm. 7, ann. hgm. 14 m. ungdomens julfest i förs.-hemmet.
Markaryd julaft. Tallbacka ålderdomshem julbön 15 komm. Magnusson. Missionskapellet julbön 16 kh. Lindstam, offer t. Hjälp åt åldriga flyktingar, juld. kyrkan ottehgm. 6 kh. Lindstam, Altaroffer t. Markaryds julgåva. Ann. kyrkan hgm. m. H. H. N. 11 komm. Magnusson, martyrkoll.
Ekeryd Betania ,juld. 6 julotta pr. av Ch. Berg. Kören. Offer. Ann. 14 ev. möte Ch. Berg m. fl. Sångarna. Månd. 11 s.-sk. saml. t. övn.
Hässlehults Bengtsson ann. 17 ev. möte Berg sångarna.

Kyrksägner från Knäred

För Laholms Tidning av Eric Brånberg

Innan jag berättar de sägner som finnas om de tre knäredskyrkorna, kan det vara av intresse att med några ord beröra de förhållanden som häntyda på den förkristna kulten. Att denna haft ett centrum i det närmaste grannskapet till den första kyrkan kan antagas som en sannolikhet, ty i annat fall hade denna första kyrka också blivit uppförd på annan plats. Detta emedan hithörande forskning klargjort, att de kristna kyrkorna i regel efterträdde de hedna offerlundarna eller "vien"; i singularis "Vi". På sina ställen hade denna kult också hunnit fram till äganderätt av ett tempel uppfört till en början i stavkonstruktion men slutligen också som stenhus. Och härvid kunde den segrande och sig smidigt anpassande kristendomen direkt taga arv efter den fornnordiska religionen samt omdana allt efter sin egen lära.

De naturting och den ännu kvardröjande folktradition som visa tillbaka på förkristen kultplats i den nuvarande kyrkbyn, äro följande:

"Knäred pöl" strax utanför den gamla kyrkplatsen, sades vara "bottenlös". Och en sådan tradition brukar härleda sig från att en dylik vattensamling en gång i forntiden varit en offerkälla. Vidare finns det längre bort i utmarken väster om den gamla kyrkplatsen en liten trolsk sjö, som benämnes Klockesjö efter en sägen om en där nedsänkt kyrkklocka. Men denna sägentyp går igen på många platser i vårt land, och forskningen har kommit till den uppfattningen att det i dylika fall egentligen rör sig om en nedsänkt kultvagn, som användes i den förhistoriska kulten. Och i så fall har här varit en kultsjö, vilken utgjorde slutpunkt för det äringsbetonade rundtåget.

Slutligen vet traditionen berätta om att en "jordström" gick under marken från denna Klockesjö till Knäreds pöl och vidare från denna under altarplatsen i den gamla kyrkan och därifrån slutligen ut i den nedanför förbiflytande Krokån. Tron på sådana underjordiska strömmar (Styx, Lethe) grundar sig på forntida trosföreställningar om underjorden som de dödas rike. Och "jordströmmen" var gränsfloden mellan de levandes värld och dödsriket. Över denna flod hjälptes de döda av en färgkarl. Men samtidigt med att denna tro härigenom drager en förbindelseled mellan de tre platserna, gör den som en sannolikhet det antagandet, att det funnits ett hedent friluftsaltare just där man sedan byggde den första kristna kyrkan. Och detta därtill troligen i mittpunkten av den forntida offerlunden eller Viet, som därefter blev kyrkogård. Det är härvid högst sannolikt att den altarskiva av sten, som fanns i den första kyrkan, tidigare hade varit offerhäll på det hedna altaret varunder man som sagt trodde, att ett underjordiskt vattendrag flöt fram. Ty överallt har det nya i tiden anknutit sig till det gamla i den historiska utvecklingsgången.

Det första kyrkbygget.

Det första kyrkbygget i Knäred säges ha påbörjats i en by, som till minne av händelsen nu heter Kyrkhult. Man t. o. m. utvisar platsen härför fastän några säkra spår egentligen icke finnas där. (Det skall vara i trädgården, som ligger söder om den första gården då man kommer från Knäred.) Men man måste snart sluta med byggandet då allt som byggdes om dagen blev nedrivet om natten. Man trodde det var i skogarna närboende troll, som tyckte att de fick kyrkan alltför nära inpå sig och därför ville förhindra dess uppförande här. Man tillfrågade därför en klok var man skulle bygga, så att man ej kom trollen förnär. Denne rådde då, att man skulle lasta en vagn med byggnadstimmer och spänna ett par vita tvillingoxar för, vilka sedan skulle få gå vart de ville. Där de sedan först stannade skulle man fredat kunna uppföra sin kyrka. Det blev gjort som den kloke sagt, och när oxarna hade hunnit den plats där Knäreds gamla kyrka blev uppförd, föll den ene oxen på knä, vilket dessutom sägs ha gett uppslag till namnet på socknen.

Den odöpta kyrkklockan.

Efter det kyrkan var färdig och man första gång skulle ringa hände det att klockan flög bort och hamnade i en liten sjö c:a en km. väster om kyrkan. Denna fick därefter namnet Klockesjö. Man sade att det var därför, att man i sin iver hade glömt döpa klockan som trollen sålunda ägde makt över den. Detta emedan den som odöpt ännu var hednisk. Allting ansågs nämligen av den tidigaste missionskristendomen för hedniskt, d. v. s. tillhörande de onda andemakterna, så länge det inte var döpt eller invigt, eller med ett äldre ord: kristnat. De nya kockorna, som sedan anskaffades döptes därför innan de användes. Storklockan fick därvid namnet Jakob och lillklockan Kristina. Och det sägs vara därför som man ännu i dag vid själaringning börjar och slutar med storklockan för en mansperson och med lillklockan för en kvinna.

Jättestenen.

På den norra sidan av den gamla s. k. Lagastigen och ungefär mitt emellan Trälshult och Knäred, ligger c:a fem meter från vägkanten, de söndersplittrade resterna av ett mycket stort flyttblock från istidens slutskede. Enligt folksägnen kastades detta block av en uppretad jätte mot Knäreds första kyrka därför att han ej tålde klockeklangen. Runt omkring klippblocket fanns en halvmeterdjup skåra, denna förklarades ha uppstått efter jättens strumpeband när han snörade in stenen för att slunga den iväg. Härvid missade han emellertid så mycket på målet att den föll ned på Dyreborgs utmark o. blev sedermera Trälshults s. k. "halvvägssten" på vägen till och från kyrkan, och där man brukade vila sig en stund under den milslånga "kyrkovägen", som det hette när det gällde kyrkliga ärenden.

Anledningen till att jätten inte träffade den nybyggda kyrkan var den, att man invigt och kristnat gudshuset för sitt ändamål innan det togs i bruk. Ty sedan denna helgelse var gjord förmådde det ondas representanter ingenting göra mot den.

Det andra kyrkbygget.

År 1849 då den andra kyrkan i Knäred stod färdig men ännu ej invigd, var det en person från den högt belägna byn Västralt, som tidigt på söndagsmorgonen den 30 sept., när den första mässan skulle hållas, såg stora svarta rökar strömma ut från alla fyra tornluckorna. Men när man kom ner till Knäred så syntes det inte någon rök och något eldsvådetillbud hade det inte heller varit. Det talades härvid om varsel om en stundande olycka. Och det dröjde heller inte lång stund innan tornet, som kommit i svängning under den första ringningen, störtade ner över kyrkan och därvid också bräckte ut sidoväggarna. Att den tillämnade helgedomen så blev slagen i grus och spillror troddes allmänt ha berott på förbiseendet med invigningen. Ty liksom tidigare ifråga om den odöpta kyrkklockan, trollen eller de onda makterna, haft äganderätt med denna såsom varande hednisk, så hade samma makter i detta fall möjlighet att slå ned det som ännu tillhörde dem, men genom helgelse var avsett för de goda makterna.

Men de båda klockorna såväl som tornspirans vackra ringkors blevo oskadade i fallet, vilket sades berodde på att dessa såsom tillhörande den gamla kyrkan voro kristnade från sin ursprungliga hedendom. Och dessa tillhöra den nuvarande kyrkan. Och kyrkobesökaren kan ännu i dag se det stilfulla solkorset pryda tornet. Vidare ser man över tornportalen en kopparplatta med namnet Oscar I och årtalet 1849 ingraverat, som alltså gällde för den kyrkan som störtade samman.

Kyrkan skulle sjunka.

Under intryck av katastrofen med den andra knäredskyrkan, skall en något fatadistiskt inriktad man ha uttalat sig så, att när den en gång blev två myrtenkrönta kronbrudar, som därtill vore tvillingar, skulle den nya kyrkan sjunka ner i "jordströmmen".

Detta med myrtenkrönta tvillingbrudar inträffade så en gång. Några personer gingo då under vigseln upp på Bjäret där de väntade att få se undergången, samtidigt med att de ansågo sig själva vara i säkerhet.

Brudparen kommo med sina följen, vigdes och drogo bort, men kyrkan stod kvar som förut. Och detta kom sig därav att kyrkan var invigd, som skyddade den för ondskans anslag i alla dess former. Denna åsikt uttalades vid tillfället av många och var även i full samklang med den dåvarande allmänna tron, som härvid byggde på tidig missionskristen tradition. Men ifråga om tron på "jordströmmen", så anknytes därmed för sista gång till förhistorisk världs- och trosåskådning.

Stig & Kerstin

Danspalatset Pershög

Danspalatset Pershög fortsätter sin stort upplagda danstävling annandag jul, då Båstads valsmästare skall koras. Förra lördagens tangotävling blev mycket lyckad, och alla de uttagna paren var mycket skickliga. Till vinnare utsågs slutligen paret Ingvar Nilsson och Käthe Juhl.

Det livligt uppskattade danspar et Stig & Kerstin medverkar även på annandagen, de ger uppvisningar och dömer i tävlingen.

På allmän begäran spelar Flamingos orkester igen och likaså sjunger den charmanta vocalisten Babs Svensson. Allt synes således upplagt för en verkligt trevlig julbal. Se annonsen!

LAHOLMS TIDNING
är bäst som
ortstidning.

Bananklasen

En julhistoria från lejdtrafikens dagar av Harry Hellkvist

MARGOT SJÖLING hade en lång stund haft blicken fästad vid kommandobryggan på en medelstor lastångare, som stävade fram genom ett upprört hav på en rätt habilt gjord oljemålning, vilken prydde ena långväggen i hennes vardagsrum. Nu sänkte hon blicken och suckade. Fanns den där kommandobryggan — eller båten över huvud taget — kvar? Hon hade inte hört något från sin Olle — förste styrmannen på båten — på långa tider och fruktade det värsta. Den här julaftonen blev inte rolig.

Det hade varit illa nog, när Olles båt gått på sin vanliga route till England — risken för minor och torpeder och flygplan fanns ju alltid, men då hade han i alla fall haft utsikt att komma hem åtminstone en gång i månaden. Så hade avspärrningen kommit, och Olles båt hade måst stanna utanför, utsatt för ännu större risker än förut. Den fruktansvärda ovissheten pinade henne dag och natt, och det blev inte bättre av alla tidningsnotiser om krigsförlisningar, som hon läste.

Nå, hon fick visa ett glatt ansikte för barnens skull.

Hon sysslade en stund med julmaten, som var av betydligt enklare beskaffenhet än i fjol — och gick sedan ut för att köpa julklappar. Barnen voro redan ute i staden i samma ärende, hon kanske stötte på dem i vimlet.

Centrum av staden var strålande upplyst, och julkommersen gick undan, trots dyrtiden. Sedan Margot tillhandlat sig ett helt fång med julpresenter, styrde hon kosan hemåt igen. När hon låste upp tamburdörren hörde hon glada skratt från vardagsrummet och då och då en manlig stämma. Men det var inte Olles, det hörde hon genast. Hon gick dit in.

I länstolen satt en — ja, där satt en jultomte! Han var iklädda den vanliga stassen: röd toppluva och lång, pälsbrämad rock, och den traditionella säcken hade han också med sig. Men gestalten var långt ifrån en tomtegubbes. Till och med där han satt verkade han lång och gänglig. Skrubbansiktet, som hade det vanliga vita skägget, tillät ingen identifikation.

Barnen sprungo emot sin mamma. — Tomten är redan kommen! ropade nioåriga Britta. Och se, så mycket gott han har med sig.

Margot stirrade på tomten. — Men vem är det? undrade hon leende. Det var längesen ni ungar trodde på tomten, det vet jag.

— Den här tror vi på i alla fall! skrattade Björn, en pigg sjuåring. Det måste vi väl, så mycket gott som han har gett oss!

Margot stirrade på julklapparna: frukt i långa banor. Stora apelsiner, persikor, vindruvor och — vad var det Britta just nu satt och mumsade på — en banan! På bordet låg en stor klase. Bananer, som knappt funnits att få sedan kriget börjat och rakt inte efter avspärrningen! Margot stirrade från bananklasen till den okände jultomten. — Förlåt, sade hon — hennes röst darrade av spänning — **men var har jultomten fått bananer ifrån?**

Hon rusade fram och slet av honom skrubbansiktet. För hennes och barnens blickar uppenbarade sig ett långsmalt, ungdomligt ansikte med några stretande skäggstrån under näsan.

— Men det är ju Reidar, ropade Björn. Pappas mässpojke!

Och det var verkligen Reidar Knudsen, en ung norrman, som tjänstgjort som mässuppassare åt Olle Sjöling och det andra befälet ombord, när båten förut gått på routen. Margot stod där skälvande av spänning. Reidar var i vanliga fall mycket fåordig. Nu satt han där alldeles stum och grinade brett. Margot grep honom i axeln och ruskade honom. — Har det hänt någon — hur kom ni hit? frågade hon hasttigt.

Reidar satt där och skruvade sig. Margot höll på att förgås av spänning. — Om ni inte talar ut, människa så — — så.

— Jeg kom like med baaten, sade Reidar sävligt. Jeg fick order at gaa hit og spille jultomte.

— Båten! Är den här? Och vem fick ni order av? Är min man —

— Här är han! hördes med ens Olles stämma utifrån hallen.

Margot och barnen rusade dit ut. I nästa ögonblick lågo alla tre — så gott sig göra lät — i hans famn.

— Du, Olle, sade Margot, sedan han fått reda på allt, som tilldragit sig därhemma sedan de träffats sist, varför kunde du inte meddela, att du var på väg hit?

Olle Sjöling log.

— Vi hade inte lejd, så vi ansåg det bäst att hålla tyst, sade han. Rederiet hade känning med oss, förstås. Du kan tro mig, när jag säger ,att vi har haft en sagolik tur — och önskeväder hela resan från Amerika. Vi har mycket att vara tacksamma för, det är säkert.

— Ja, det är visst och sant, suckade Margot. Men hur tror du det blir nästa jul?

— Never mind, log Olle. Du har inte hört den stora nyheten ännu: jag har blivit utnämnd till stuverichef i bolaget från 1 januari, så jag skall arbeta på kontoret i fortsättningen.

Margot drog en lång, lättnadens suck och kröp intill honom. Det var den allra bästa julklapp hon kunnat få.

Samarbetsnämnden för enskilda vägar i s:a Halland har varit till god nytta

MYCKET GOTT SAMARBETE MED KOMMUNER OCH VÄGFÖRVALTNING INREGISTERAS.

Det regnar, det regnar, det... Och visst tar det på humöret. Men det tar på annat också, inte minst vägarna, som blir uppblötta och sönderkörda. Eller vad säger lantbrukare **Nils Persson** i Mellby om den saken. Vi ställer både denna och andra frågor till honom i hans egenskap av ordförande i samarbetsnämnden för enskilda vägar i södra Halland och undrar givetvis vad denna sammanslutning nu gjort under de tre år som den existerat.

— För att ta den första frågan först, så kan jag bara konstatera, att det blir ett dyrt vägunderhåll i år på de enskilda vägarna, mycket dyrt t.o.m. Men den saken är ju intet att göra åt något just nu utan i stället får man tänka på lite längre sikt.

Inga underverk.

— Då kommer vi in på samarbetsnämnden, fortsätter hr Persson. Denna har ju nu ägt bestånd i tre år och jag vill visst inte påstå att den har uträttat några underverk. Men den har dock varit till mycket god nytta då representanter för de enskilda väghållarna i de olika socknarna kommit tillsamman och dryftat gemensamma problem. Vi har ingående dryftat olika tekniska frågor och om det inte är vår förtjänst, så nog har den enskilda väghållningen förbättrats väsentligt de senaste åren.

— Representanterna äro kommunalvalda ombud och dessa har i stor utsträckning lyckats utverka goda anslag av kommunerna och har främjat ett gott samarbete med de kommunala myndigheterna. Sålunda har vi i Laholms landskommun mött mycket stor förståelse och jag tror att anslaget för i år är 4.500 kr. Två vägsladdar och två snöplogar i vardera Ösarp och Årnaberga har inköpts. Beträffande snöplogarna skall kommunen även bekosta dessas drift. Så har vi fått anslag till saltning på vissa ställen samt till kantskärning en gång om året med hyvel från vägförvaltningen.

Lantbrukare Nils Persson, Mellby.

Väghyvel önskemål.

— I detta sammanhang skulle jag vilja återkomma till ett gammalt önskemål, kanske det som främst orsakade tillkomsten av samarbetsnämnden, nämligen en väghyvel för enskilda vägar. Styrelsen fick redan på ett mycket tidigt stadium i uppdrag att undersöka denna fråga och då kontaktade vi Laholmsortens lastbilscentral. Denna drev redan då en viss maskinstationsverksamhet med en grävmaskin och vi ansåg, att även denna förening vore betjänt av att vägarna i södra Halland bleve bättre. Deras ordförande kom till ett möte med oss och verkade mycket positiv men sedan har vi aldrig fått något svar. Den frågan vilar sålunda ännu.

— Dock får jag nog säga, att frågan inte är så aktuell längre som den var för några år sedan, fortsätter hr Persson. Det har nämligen visat sig åtminstone här nere på slätten, att det går lätt för oss att få låna vägförvaltningens hyvlar. Det är ju inte så konstigt, då allt fler allmänna vägar bli permanentbelagda och man vill nog ha hyvlarna i gång. Så jag vill säga, att samarbetet med vägförvaltningen varit det allra bästa.

— Vi har också gått in för att hålla samarbetsnämndens sammanträde i de olika socknarna och det tror jag är en lycklig lösning. Dels utjämnar det resekostnaderna och dels kan vi titta på de olika "problemvägar", som finns i de olika socknarna. Och så verkar det stimulerande på vägintresset i just den socknen. I det sammanhanget vill jag också påpeka, att om än inte nämnden gjort så mycket, så har den varit billig i drift. Det endast som kostats på den är ledamöternas traktamenten.

Samkörd vinterväghållning.

— Vi har vidare diskuterat att "samköra" vinterväghållningen, fortsätter hr Persson. Det finns en hel del traktordrivna snöplogar inom distriktet och dessutom ett par, som skall användas till lastbilar. Nu hade vi tänkt oss så, att de traktordrivna först skulle kasta upp en snövall och sedan de bildrivna med sin betydligt större hastighet följa efter och bredda vägen. Blir det snövinter nu, så skall vi åtminstone försöka detta system, som vi hoppas skall slå väl ut.

Några önskemål.

— Inför ett nytt år har man ju alltid några önskemål och till dem hör att det bleve en gemensam tid för inbetalningen av avgifterna. Det finns ju alltid en hel del folk, som det är mycket svårt att få avgifter av, men då kunde man ju gemensamt besluta och annonsera, att därest avgifterna inte äro inbetalda en viss dag, så lämnas de till myndigheterna för inkassering. Jag tror att det skulle gå lättare.

— Så till sist ett allmänt önskemål — att betydligt fler enskilda vägar toges in till allmänt underhåll. Dels blir dessa med den tilltagande bilismen allt mera allmänt befarna men huvudvikten vill jag lägga vid, att dessa i allmän regi kan skötas betydligt mycket billigare än vad vi enskilda kan göra det. Man behövde ju ingalunda lägga ner så mycket arbete på dessa som på de större vägarna men det är ju dock så, att en hektoliter grus på rätt ställe i rätt tid kan spara många ton. Vägförvaltningen kunde ju ha lokala rapportörer, som berättade när hål uppstått och så kunde de lagas. Sådana rapportörer har man ju redan i fråga om snöanhopningen, slutar hr Persson sin intressanta redogörelse.

Cel.

På BIO

Centrum, Laholm: En lektion i kärlek.

Ingmar Bergmans storfilm "En lektion i kärlek" blir julhelgens program på Centrum. Premiären blir Annandagen med föreställningar kl. 6 och kl. 8 och fortsätter sedan måndag—onsdag med föreställningar kl. 8. I huvudrollerna Eva Dahlbeck, Gunnar Björnstrand, Åke Grönberg, Harriet Andersson, Yvonne Lombard, Dagmar Ebbesen, John Elfström, Sigge Fürst m. fl.

Scala, Laholm: Marianne.

Egil Holmsen står som reg. för denna film om ett ungdomsproblem. Det är en film om ungdom och för ungdom. Margit Carlquist, Eva Stiberg, Gunnar Hellström och Jan Malmsjö svarar för huvudrollerna.

"Marianne" visas på Scala annandagen kl. 6 och 8 samt på tisdag kl. 8.

Filmens huvudperson är Marianne — en flicka i sista ringen — som blir förälskad i en sjaskig fotograf (Gunnar Hellström) och kommer ut på en hel del äventyr innan det hela till slut ordnar upp sig. Olle Hellbom manus är inte helt utan fel och brister men den ungdomliga spelglädjen hos aktörerna skyler över och förlåter mycket. Must och färg har några genrebilder från klubben Atomen.

Annandagens matiné. Laholm: Kalle Anka i toppform.

För annandagens matinéfilm som bör passa alla barn — och varför inte oss äldre med — svarar ... som kl. 3 ger "Kalle Anka i toppform".

Vallberga biograf

visar Annandag jul kl. 8 krigsfilmen "Stormpatrullen". Ett hänsynslöst raffel om en av krigets djärvaste kupper. Barnfbj.

Fagerhults biograf

visar Annandag jul kl. 7,30 Rene Clements mästerverk "Förbjuden lek". En underbar och mångfaldigt prisbelönt publiksuccés, som överallt fått ett enastående pressberöm. Barnförbjuden.

Hishult

Hishults Bridgesällskap.

Slutomgången i jultävlingen spelades på onsdagen och lämnade följande resultat för de tre bästa: 1) Allan Hilmersson-Manfred Karlsson 169 p. 2) G. Henriksson-Sten Karlsson 160 p. 3) Evald Larsson-Erik Nilsson 154 p.

Slutresultaten blev: 1) Hjalmar Månsson-Sture Hammarlund 547 p. 2) Tore Johansson-Bo Henningsson 546 p. 3) Evald Larsson-Erik Nilsson 507 p.

Var femte motorförare drar sig inte för att köra om där sikten är skymd. Det är livsfarligt. Sakta in och håll till vänster vid kurvor och back trän

Prenumerera i dag på Laholms Tidning för år 1955. Helår 31 kronor

Sabbatstankar

På knä för Jesus.

Legenden berättar om en liten herdegosse, som stod utanför stallet, där Jesus föddes. Betagen hade han sett de skatter, som de heliga tre konungar gav barnet: guld, rökelse och myrra. Han stod bedrövad och tänkte på hur fattig han själv var. Han hade ingen gåva att ge barnet. "Så lyckliga ni är", utbrast han, när de tre vise männen kom ut, "som har något att ge Jesus. Jag har ingenting".

En av de tre svarade milt: "Käre gosse, du tar fel. Det är du som är den lyckliga. Vi är gamla, och vårt liv är snart slut. Men du är ung. Du har hela livet att ge honom. Du kan ge dig själv. Du är lycklig!"

Det är en vacker bild av de tre männen från Österlandet. De föll på knä och tillbad Jesus. Ännu vackrare och kärare är det när, ungdomen böjer knä för Jesus.

Det dyrbaraste vi kan ge Jesus är vår tillbedjan och vår hängivenhet. Det är skillnad på att bedja Jesus om något och att tillbedja honom. I tillbedjan ligger lovprisning, tack och ödmjuk självöverlåtelse, kärlek och hjärtats uppgående i Jesus.

Vi som ber om så mycket, skulle vi inte, när vi på nytt får uppleva Guds största gåva, böja oss ned och tillbedja Jesus?

Och de gingo in i huset och fingo se barnet med Maria, dess moder. Då föllo de ned och gåvo det sin hyllning; och togo fram sina skatter och framburo åt det skänker: guld, rökelse och myrra".

Matt. 2: 11.

Den vackraste syn jag skåda fick
var ungdom på knä för Gud.

Alltifrån Lusse till Tjugondag Knut
ska glädjen rå
och helgen stå på
och kölden i knutarna skjuta
salut.

KARL-ERIK FORSSLUND.

Boknytt

Guld och gröna planer av GUNNAR NORDAHL. Bonniers.

Alla som äro det allra minsta intresserade av fotboll känner väl till namnet Gunnar Nordahl och Greno-li, de svenska spelarna i det olympiska guldlaget från London 1948, som reste till Italien och blev proffs. Detta blev signalen till en verklig "spelareflykt" från höga Norden till sydligare länder och bättre betalning. Men alla lyckades inte så bra som Gunnar Nordahl o hade väl ej heller hans eminenta talanger. Med hjälp av redaktören Ville Engdahl berättar han nu enkelt och rättframt sitt livs fotbollshistoria, en historia som måste göra varje pojke fotbollsbiten. Det är friska fläktar och rejäla tag i denna ovanligt trevliga "memoarbok" där man mellan raderna kan läsa hur den högt betalta stjärnan trots allt längtar tillbaka till det karga Norden. Det varje fotbollsgrabbs givna julklapp.

Roparen, detektivroman av STIG TRENTER. Bonniers. Pris 13:50, inb. 16:50.

Årets Trenter har emotsatts med stort intresse och förvisso ger den inte någon av föregångarna efter i hemlighetsfull mystik och våldsam spänning. Men det kan inte hjälpas — det blir lite för mycket mystik och lite för mycket halvsagda meningar för att det hela skall klaffa alldeles. Det är annars en briljant upplagd sak, som börjar i Stockholm och sedan slutas i det soliga Italien och som vanligt är den store fotografen Harry Friberger bokens deckare.

FIB:s Gyllene Böcker
är världens populäraste barnböcker. N ukommer en ny serie som fortsättning och komplettering — FIB:s Gyllene Pysselböcker. Det är årets roligaste barnboksidé. Böckerna gör nu sitt segertåg över hela världen och säljes i miljonupplagor. Varför är dessa böcker så populära? Förklaringen är enkel. Barn älskar att samla, klistra och måla. De är till sin natur aktiva och vill ständigt sysselsättas. Med varje bok följer 24 stora gummerade färgglada märken. Dessa får barnen klistra in på olika boksidor. På varje sida finns en teckning — av samma föremål som på märket — vilken kan färgläggas. Till varje bild finns rolig lärorik text. Bilderna är tecknade av framstående konstnärer och tryckta i vackert flerfärgstryck. Den svenska texten är skriven av Magister Gösta Knutsson. Varje bok innehåller 26 sidor, trevligt häftade i laminerat omslag. Priset är endast 1:95.

Laholm Sion (IOGT-lok.) juld. 7 gemensam julotta i Salemkyrkan, 19 p. Tengelin m.fl. o. sångare, tisd. 19,30 ex. administrationsmöte i Hmstd

Knäred Sion ann. 19 sång- o. musikmöte i Godtemplarelok. p. Tengelin m.fl.

Frälsningsarmén Vrånäs 7 julotta m. orgelinv. Vigelsbo, Svensson.

Vem är kristen?

Av HERBERT CONNOR.

"Och om jag hade profetians gåva och visats alla hemligheter och ägde all kunskap, och om jag hade all tro, så att jag kunde förflytta berg men icke hade kärlek, så vore jag intet". (1 Kor. 13: 2)

Dessa ord grep en gång Grundtvig så starkt, att han råkade i en svår religiös kris, som bestämde hela hans livs utveckling. Orden tvingade honom att rannsaka sitt eget inre, och här såg han endast hjärtats hårdhet, hjärtats köld. Han blev sedermera mycket ortodox, nästan intolerant ortodox. Men hans livs sista skede karakteriserades återigen av ungdomsårens humanistiska livssyn, denna gång förklarad och luttrad av den kristna kärleksprincipen.

Från denna period dateras en dikt, vars sista båda verser lyder:

Menneske først og Kristen saa,
det er et Hovedstykke,
Kristendom vi for intet faa,
det er den pure Lykke,
men Lykke, som kun times den,
der alt i Grunden er Guds Ven
af Sandheds sedle Stamme.

Straebe de hver paa denne Jord,
sandt Menneske at vaere,
aabne sit Øre for Sandheds Ord,
og unde Gud sin Aere!
Er Kristendom da Sandheds Sag,
Om Kristen ej han er i Dag,
han bliver det i Morgen.

Denna dikt är uttryck för en modern, odogmatisk kristendom, där det inte längre finns plats för ett fördömande av religiöst frisinnade människor som kan vara mycket goda kristna i det vardagliga livet fast de inte kan anamma kyrkans samtliga trossatser.

Det är sannolikt, att om Kristus kom tillbaka till vår jord och hörde vad som predikades i hans namn, skulle han reagera likadant som han gjorde ,när en skriftlärd frågade honom, vad han måste göra för att få evigt liv. Jesus hänvisade honom då till det som står i lagen, nämligen: att älska Gud av hela sitt hjärta och att älska sin nästa så som sig själv. Och på teologens sofistiska fråga, vem egentligen hans nästa var, svarade han med liknelsen om den barmhärtige samariten, hedningen alltså, som hjälpt en halvdöd man vid landsvägen. En predikant och en hög kyrklig ämbetsman hade gått förbi mannen utan att röra ett finger. Men hedningen hade förbundit den lidandes sår och skaffat honom vård och tak över huvudet. "Gå och gör likaledes", slutade Jesus sin liknelse.

Detta hände på den tiden, då den judiska religionen urartat i yttre lagbundenhet. Det kunde lika väl ha hänt i vår egen tid. I sin bok "Jesus, människosonen", har den frejdade danske religionshistorikern V. Grönbech på ett högst realistiskt sätt skildrat, hur Jesus umgicks med allehanda själssjuka, hur han levde tillsammans med dem, hjälpte dem genom att sätta sig in i deras lidanden och visa dem vägen till livets skapande urkälla: Kärleken. De lagbundna, dogmatiskt fixerade fariséerna och skriftlärde anklagade honom för den skull. Grönbech visar, att de från sin "fromma, moraliska" synpunkt hade fullständigt rätt. Men, framhåller han, det märkliga med Jesus är just, att han kommer med något nytt, något som den moraliskt dömande och fördömande fariséen inte kan förstå: upplevelsen av Kärleken som den skapande och omvandlande kraften.

Men för att denna kraft skall kunna göra sig gällande, måste man först bli människa. Kristus ville inte i främsta rummet göra människorna till kristna, utan till sanna, fullödiga människor. Han försökte klargöra för dem, vad som hindrade dem från att nå fram till sin egentliga bestämmelse. Han botade, för att tala på vår tids språk, deras komplex. Att han därvid uppträdde som historiens mest geniale pedagog och psykolog, har bl. a. Joh. Ljunghoff påvisat i en liten men mycket innehållsrik skrift "Jesus som undervisare".

Den författare som kanske mest bemödat sig om att bringa oss Kristusgestaleen mänskligt närmare är Øyvind Berggrav. I sin bok "Mannen Jesus" säger han rent ut, att tack vare teologernas teorier har det kommit något overkligt, något allmänt och utsuddat över Kristus-bilden. Med särskilt starkt eftertryck hänvisar Berggrav till Kristi fullständigt nyktra och illusionsfria inställning när det gäller människornas "omvändelse". "Det ta folk hedrar mig med läpparna, men deras hjärta är långt ifrån mig", säger Jesus en gång och sänder bort de vältaliga och hänförda, även om de sagt "Herre, Herre", till honom. Härtill skriver Berggrav:

"Jesus suggererade inte. Överlagt talade han i liknelser, ibland med avsiktlig dunkelhet, emedan han fann denna form av förkunnelse bäst ägnad att väcka människornas självkännedom. Det kan över Jesu tal vila en kylig klarhet, som står i egendomlig motsats till den drivhusluft, som mångenstädes, där hans namn bekännes, gäller för den enda rätta på religiösa möten."

Från prästhåll förebrår man ofta vår tids människor att de är religiöst ointresserade eller indifferenta. Den som har att göra med moderna ungdomar, vet att så ingalunda är fallet. Intresset för religiösa frågor är tvärtom ovanligt stort och levande. Men man är med rätta skeptiskt inställd mot all teologi. Kyrkans förkunnelse når i de flesta fall inte fram till den sökande nutidsmänniskan. De som begär att man måste tro på vissa dogmer för att vara kristna borde besinna, att det finns oändligt många människor i världen, som aldrig kommit i kontakt med den kristna läran men tack vare sitt sinnelag och levnadssätt av Kristus själv skulle betraktas som lika "kristna" som den barmhärtige samariten. Ingen mindre än Luther har f. ö. poängterat, att man först måste upptäcka de mänskliga dragen i Jesus-gestalten för att kunna utskilja de gudomliga. "Det är med Kristus", säger Luther, "som med en stege som står fast på jorden. Vill du upp, kan du inte börja på det översta steget. Du måste börja med att se Jesus naturlig och levande här på jorden, sådan han faktiskt var. Börjar du att spekulera över honom såsom Gud blir han aldrig verklig eller sann för dig. Men ett öga, som ser verkligheten hos honom och har den ärliga viljan till att alltid se det som han är i ljuset av vad du själv är, kommer en dag att uppleva, att han har kommit några trappsteg högre upp. Och den dag kommer, då du ser honom som det högsta och sakta säger för dig själv de ord, som lärjungarna en gång sade: "Sannerligen, du är den levande Gudens son".

Då ödets lotter växlar

För Laholms Tidning av C. O. Nilsson, Hishult

(Forts.)

Henrietta förundrade sig över att Gottchalk kunde tala svenska så bra och då hon frågade honom om detta svarade han att han var född av svenska föräldrar men som femtonåring gått till sjöss och sedan varit i Tyskland sin mesta tid. Han var den ende överlevande från ett fartyg som gåt i kvav under en orkanartad storm i Rigabukten. Efter tre dygn i den upprörda sjön hade han mera död än levande tagits upp av ett förbipasserande fartyg. Det var sviterna efter detta som han nu skulle söka övervinna genom sin vistelse på ön.

Gotchalk talade emellertid inte om att han mycket väl kände till ön sedan barndomen och att hans föräldrar var födda under godset även de. Hans tanke var att under vistelsen på ön söka komma i kontakt med Knut och på något sätt söka utkräva hämnd på den som varit orsak till att Sigrid tog sitt liv.

Nu hade han istället råkat Knuts syster Henrietta som han inte hade sett sedan hon var liten flicka. Tanken kom nästan genast för honom att om han kunde göra Henrietta med barn och sedan försvinna, så skulle detta bli en storartad hämnd mot grevefamiljen. Och som Henrietta genast blev som förhäxad av honom, vann han sitt syfte. Det var knappast troligt att hon visste vad hon gett sig in i. Hon litade blint på honom och gav honom allt.

Men det dröjde inte länge förrän Gottchalk insåg att han blivit fäst vid henne med mycket starka band. Han ångrade bittert att han förfört henne. Hon hade ju egentligen ingen skuld i Sigrids öde. Han insåg också alltför väl att han aldrig skulle få hennes föräldrars samtycke till ett giftermål. Han kände avskedet lika bittert som Henrietta — han med förvissning om att aldrig mer träffa henne.

Karl Sigbert hade sedan barndomsåren en jämnårig kamrat som hett Ola. Då Karl gick till sjöss lovade de att skriva till varandra emellanåt och berätta om sina upplevelser. De brevväxlade rätt ofta så Karl hade god reda på vad som tilldrog sig i hemorten. Men de hade inte träffats sedan Karl for. I ett av sina brev till Karl skrev Ola att det blivit ett väldigt rabalder på Sjöborg. Det ryktades att grevedottern var med barn, men vem som var barnets far visste man inte. Hon hade ofta besökt Getön under sommaren och där hade en främling vistats. Någon hade till och med sett en man simma omkring i sjön med Henrietta på sin rygg och sedan kunde folk lätt sluta sig till resten. Grevinnan hade rasat förfärligt och bett greven kasta Henrietta i tornet, vilket denne emellertid inte haft hjärta till. Karl grämde sig bittert då han läste brevet.

Vi lämnade Henrietta vid avskedet med Sigbert Gottchalk, Sedan han rest gjorde hon heller inte många roddturer ut till Getön. Han fann det dött och tomt på ön, både i stugan och nere vid den vackra badplatsen, som båda förlorar sin tjusning för henne. Hon gick numera bara och tänkte på Gottchalk som roat och muntrat upp henne på alla sätt. Hon längtade innerligt att den dag skulle komma då han återvände för att hämta henne som sin brud. Hon ångrade också bittert att hon gått med på hans förslag om att de inte skulle brevväxla under tiden emedan han inte kunde lämna någon fast adress.

Då det gått en tid tyckte hon sig märka vissa förändringar i sin kropp och efter ytterligare någon tid hade hon fått full visshet: hon var med barn. Och det var Gottchalks kärlekspant hon bar under sitt hjärta. Hon kände sig stundom glad för detta men snart hade glädjen förbyyts i sorg. Modern var den första som upptäckte Henriettas tillstånd som hon i det längsta försökte att dölja. Detta hände först närmare jul. En liten tröst hade emellertid Henrietta i Gottchalks löfte att komma hem och hämta henne senast till nyåret. Men någon tysk riddare kom inte till Sjöborg....

Det vållade en oerhörd uppståndelse på Sjöborg när det stod klart att Henrietta fallit offer för en äventyrare. Det var något oerhört att deras enda dotter skulle gå samma öde tillmötes som mången torparedotter. Grevinnan rasade och greven som nyss kommit hem för att fira jul blev ytterst förbittrad över att något sådant kunnat hända deras enda dotter. Egentligen borde han kastat henne i borgtornets mörkaste källarehåla men nöjde sig med att avfordra henne en förklaring om hur det gått till och vem som förfört henne. Henrietta berättade också allt utan att ge barnafadern skulden.

Julen kom, men ingen Gottchalk syntes till. Det blev nyår men inte heller nu uppenbarade sig Gottchalk. På årets andra dag kom det ett brev med tysk poststämpel. Då greven högt läst det som med en fast och kraftig stil stod skrivet i det, sjönk både Henrietta och grevinnan avsvimmade till golvet medan Knut blev alldeles kritvit i ansiktet.

Brevet var adresserat till grevefamiljen på Sjöborg och hade följande lydelse:

Det torde säkerligen intressera Eder högadliga familj att närmare lära känna tysken Karl Sigbert Gottchalk som levde ett kärleksliv med Eder väna dotter Henrietta under den gångna sommaren ute på Getön. Så veten då att det är en av Edra fattiga torparesöner från Klinterna som svurit att taga hämnd för att Eder son Knut förförde hans syster Sigrid som därför blev jagad ur Eder tjänst. Då hon uppsökte sin förförare som lovat henne äktenskap, hotade han i stället att hetsa hundarna på henne. Då hon inte såg någon utväg till försörjning för sig och sitt barn, tog hon sitt eget liv för att rädda sig från vanära. Ingen av Edra sönder tyckte det var mödan värt att söka liket efter en torparesköka. Knut gav sig istället ut på jakt efter någon ny kvinna som han kunde förföra. Då svor jag en helig ed att hämnas på min systers förförare. Min tanke var att jag skulle få tillfälle därtill i somras då jag en längre tid uppehöll mig på Getön. Men tillfället kom inte. Istället kom Henrietta. Men den dag skall komma då vi får göra upp våra mellanhavanden med blanka vapen såvida han inte är för feg därtill. Ödet får bestämma vem av oss som skall stanna på valplatsen.

Då jag nu fått veta att vårt kärleksliv på Getön fått sådana följder, ångrar jag mig djupt. Jag kom av hela mitt hjärta att älska Henrietta — och hon var ju helt oskyldig till Sigrids hemska öde. Som jag dessutom vet att Eder bördsstolthet är ett oöverstigligt hinder för ett äktenskap, får jag bedja blott om Henriettas förlåtelse. Så vill jag innerligt tacka henne för vår korta kärlekslycka.

Kanske det även kan bli en nyttig tankeställare för anstolta fäder att inte se mellan fingrarna då deras barn fara illa fram med sina underordnade och att en torparedotter har samma känslor och människovärde som en aldrig så högt uppsatt grevedotter.

Karl Sigbert Gottchalk.

Grevens första impuls var att riva sönder brevet. Han läste emellertid igenom det än en gång varefter han spände ögonen i Knut, som stod där blek och darrande.

— Är det sant det som står om dig i brevet, röt fadern.

— Varför gav du henne inte pengar så att hon kunde försörja sig sedan du under falska löften gått och förfört henne? Nu har denne Gottchalk tagit en fruktansvärd hämnd på hela vår familj. Förstår jag honom rätt är du inte säker till liv och lem. Det måste vara en mycket slug karl som ställt till allt detta. Jag tror att han kan bli ganska farlig för oss vad han än har för sig i livet. Det måste vara en ovanlig torpareson, därpå tyder både handstilen och brevets innehåll. Det förundrar mig hur han kunnat komma till Getön och stifta bekantskap med Henrietta.

Henrietta svimmade än en gång av då det stod klart för henne att hon blott utnyttjats i hämndsyfte. Grevinnan vred sig i förtvivlan. Nu gick alla hennes stolta drömmar om att få dottern bortgift med någon högadlig junker i kras. Nu fick de sörja för att hon kom från Sjöborg tills barnet var fött. Det värsta var emellertid att tjänsefolket kände till hela förhållandet. Säkert var det många som gladde sig över att det gått lika illa för Henrietta som för mången torparedotter under godset.

Hon rådslog med maken om vart de skulle skicka Henrietta under tiden. Greven förklarade att han först måste få reda på vem barnafadern var och vad han gick för. Och det måste väl Henrietta känna till.

— Bah, svarade grevinnan. Du förstår väl att det är någon av torparepackets barn — en bror till flickan som gick i sjön och en sådan vill du väl inte ha till svärson?

— Nej, så långt har jag inte tänkt, replikerade greven. Om Henrietta, som för övrigt tycks

(Forts. å sid. 7)

Tankar i juletid

— För LAHOLMS TIDNING av J. P. —

Julen är minnenas högtid framför andra. Sign. läste om amerikabåtens ankomst till Göteborg för några dagar sedan och hurusom en hel del svensk-amerikaner, äldre och yngre, voro med för att tillbringa julen i sin födelsebygd. Många av dem har vunnit "guld och gröna skogar" i sitt nya hemland, men på samma gång har de funnit att rikedom, lyxvåning och lyxbil är icke allt här i livet.

"Och när julljusen tändas härhemma då i drömmen de åter är här. Hemmets julljus kan de dock aldrig glömma, ty de minna om den de hade kär". Och så besluta de sig för att hälsa på i barndomsminnenas bygd.

Redan när båten lade till vid kajen vid Göta älv och en hornmusikkår stämde upp sången som är som vore den skriven för hela Norden. — "Du gamla du fria du fjällhöga Nord", så berättas det, ville något vått tränga fram i ögonvrån hos en hel del av passagerarna och säkert skulle många velat skriva under Runebergs ord:

"Och fördes vi att bo i glans bland
guldmoln i det blå,
och blev vårt liv en stjärnedans
där tår ej göts, där suck ej
fanns,
till våra fäders bygd ändå vår
längtan skulle gå."

När de en gång lämna det gamla hemlandet tyckte de måhända att hembygdens folk voro gammalmodiga och efter sin tid. Men nu framstrå detta folk för dem i en helt annan dager. Nu högaktar de det för deras trygga självständighet, dess idoghet, envishet sin blandning av tröghet och livlighet, sin starka rättskänsla, sin lugna verkningsfulla humor, sin oförmåga att uppskatta sitt, och sin benägenhet att övervärdera stadskulturen, som dock är så underlägsen landsbygdskulturen; för dess vetskap och intresse för sin härstamning och släktförhållande intill fjärde och femte led, medan det finns stadsbor i vår tid, som knappast vet vad deras farfar eller morfar hette.

De bodde ofta i samma hus från vaggan till graven och det fanns gårdar, som gick i arv från far till son eller till svärson generation efter generation. Gårdens byggnader kunde med underhåll tjänstgöra hundratals år medan nutiden anser ett 50 år gammals hus för rivningsfärdigt. Tyvärr äro de hedervärda gamla släktgårdarna nu också snart ett minne blott.

När "Petter Jönsson" på sin tid reste till Amerika så hägrade landet för honom, ty "där fanns ingen kung och inga kitsliga präster, där fanns ingen länsman som våga stöta bonden för pannan, och brännvin fick man, jag tror, för tre daler kannan". Nåväl, detta om kungar så kan det nog diskuteras vilket som är bäst, kung eller president. Sign. hörde för en tid sedan berättas om en fransman, som frågade en engelsman vilka kungar och drottningar han trodde satt säkrast på sina troner. Engelsmannen svarade: Jag tror ruter kung, hjärter kung, spader kung, klöver kung, Englands drottning, Hollands d:o samt de skandinaviska kungarna gör det. Kanske engelsmannens svar var riktigt?

De båda världskrigen har gått hårt fram med det gamla Europas kejsare och delvis dess kungar. Ryske tsaren, Frans Joseph av Österriks-Ungern, kejsar Wilhelm av Tyskland äro nu ett minne blott. Englands kung, som bar titeln kejsare av Indien, likaså. Vill vi nu se en kejsare måste vi resa till Abessinien eller till Japan.

Medan vi nu är inne på ämnet kejsare och kungar så lär Englands kungahus kosta landet 12 miljoner kronor om året, därnäst kommer det holländska med 6 miljoner, det svenska 4, det belgiska 3, det grekiska och danska icke fullt 2 miljoner vardera. Det rika U.S.A. slipper undan med 75.000 dollars till sin Eisenhower; presidentens namn tyder på att han härstamma från Tyskland och vi svenskar får nöjas med att hans svärmor är född i Fjärås i Halland.

Maria Döös:

Om min fader...

Som en liten epilog till sin i Laholms Tidning nyligen avslutade följetong "Postriddaren på Åsen" ger författarinnan Maria Döös i nedanstående lilla artikel några skissartade minnesanteckningar om sin fader, framlidne grosshandlaren O. E. Hallberg.

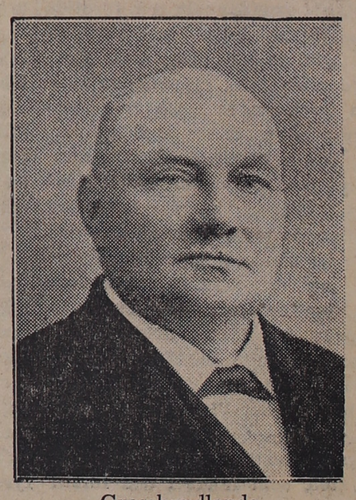

Grosshandlande
O. E. HALLBERG.

Min fader, grosshandlare O. E. Hallberg, hade som ung pojke seglat på världshaven. Redan vid 13-års ålder tog han hyra och begav sig ut för att söka sin lycka. Han tillbringade sju år av sitt liv på det sättet. Någon direkt lycka fann han väl inte, men blev rik på erfarenheter, inte alltid av det angenäma slaget. I Philadelphia var han tvungen att simmande rymma från båten för att komma ifrån en alltför rå och besvärlig skeppare. Han talade inte gärna om sina år på sjön, de voro säkert inte så roliga. Man vet ju, att vid den tiden (det var på 1870-talet) stod varken teknik eller hygien så högt. Han blev också till slut sjuk i ledgångsreumatism och inlagd på ett sjukhus i London, där han låg ett helt år. När han kom ut därifrån hade lyckan vänt sig och han reste hem för att mottaga ett stort arv. Han hade under tiden blivit myndig och kunde fritt förfoga över sina penningar. Om detta var så lyckligt, vet jag inte. Lätt fånget snart förgånget och ungdomsglädjen och skämtet fick fritt spelrum. Ett utslag av detta var väl inköpet av en sjuglasvagn från Kungl. Hovstallet i Köpenhamn vid en auktion där.

Det väckte nog berättigat uppseende ,när han en juldagsmorgon körde runt Laholms torg med denna. Vagnen var invändigt klädd med vitt siden och så stor att ett bord var placerat mitt i den, på vilket stodo två tända ljus. Själva landån hängde i starka breda läderremmar och gungade alltså behagligt vid varje steg hästarna togo. Dessa voro vita, mycket kraftiga och särskilt inköpta för ändamålet.

Bakpå vagnen satt hans bror och agerade betjänt. Man kan tycka, att detta var ett barnsligt tilltag och ett utslag av övermod, men jag skulle knappast tro att det förhöll sig så. Min far var en mycket rättfram och naturlig man, utan några later, men han hade sinne för humor och han förstod att människorna behövde inte bara **bröd** utan också **skådespel.** Det fanns inte mycket att se på vid den tiden i Laholm. Inga bilar, inga bussar ,ingen bio att gå på, där man kunde drömma sig ut till en sagovärld eller till äventyr. Vad brödet beträffar så blev sedan sjuglasvagnen degraderad till kvarnvagn. Det vill säga; underredet på den sedan själva hänglandån lyfts av. Det var den stora flakvagnen, som under många år användes till att köra mjöl- och sädessäckar på från kvarnen till magasinet och vice versa. Min far byggde det stora magasinet vid järnvägen och inköpte kvarnen vid forsen och så blev vagnen, som förut varit en lyxsak, en förbindelselänk i det nyttigas tjänst och hjälpte till att skaffa bröd åt många människor. (Hade H. C. Andersen haft tillgång till denna berättelse, hade han säkert gjort en liten vacker saga av den, jag kan endast konstatera fakta.)

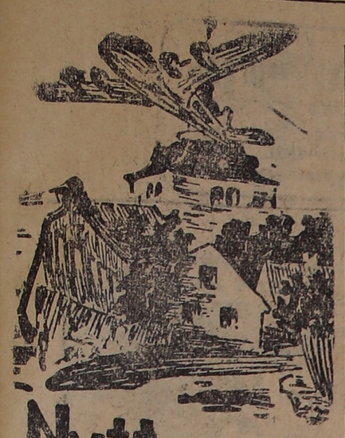

Nytt och flytt

Dagens namn
EVA.
Solen går upp kl. 8,58 och ned kl. 15,25.

Morgondagens namn:
JULDAGEN.
Solen går upp kl. 8,58 och ned kl. 15,26.

Söndagens namn:
STEFAN.
Solen går upp kl. 8,59 och ned kl. 15,27.

Måndagens namn:
JOHANNES.
Solen går upp kl. 8,59 och ned kl. 15,27.

Dagens dikt:
Och ifrån Tomas till tindrande vår
ska julspiror två
vid grind stå och spå
grön sommar, god skörd, ett
välsignat nytt år.

KARL-ERIK FORSSLUND.

I julyra . . .

Äntligen är det julafton efter allt juljäkt, alla julklappsbekymmer, julinköp, julbestyr, julgranshembärning, julklappsrimmande och mycket mycket annat som hör till jul. Nu återstår bara julbönen, julklappsutdelningen, julcigarren, julgroggen, julglöggen, julölet, julmaten, julgotterna och mycket, mycket mera på jul. Sedan kommer juldagarna, julmagarna, julångern, julräkningarna, julklappsbyten och mycket mycket sådant som börjar efter jul och varar till påsk. Om det nu skall vara en tradition förstås. Nu är det jul igen, nu är det jul igen och julen vara vill till påska d. v. så bortåt tre månader framåt i tiden. Då äntligen förfaller julväxlarna mitt i all äggröran...

Men tillbaka till julen och tomtelyckan. Ty en jul utan tomte, ja de tomt e — s. k. stockholmsvits där man för kvickhetens skull uttalar är som er vilket i talspråket innebär att ä blir e. Av dessa senare d. v. s. tomtarna finns flera slag. För att skilja dem åt indelas de i tre stora huvudgrupper: vanliga tomtar, ovanliga tomtar och fulla tomtar. Vanliga tomtar är så ovanliga att de kan lämnas åt sidan, ovanliga tomtar är så vanliga att pappa utan svårighet klarar den detaljen. Sällsammast är dock fulla tomtar som emellertid borde vara mera cell-synta. De två sistnämnda grupperna utmärker sig genom att bära mask. Vilket betyder att det för pappan gäller att hålla masken och för den fulle jultomten att hålla mäsken — ingen får med andra ord maska i det jobbet.

Själva julklappstilldelningen sker inte som mången tror efter råd och lägenhet utan regleras genom tillgång och efterfrågan. Detta betyder att på pappans månadslön jämte barnbidrag och övriga eventuella bidrag redan dragits ifrån så pass att hans kassa långt före jul pekar på underskott. Så följaktligen frågar han mindre efter att stå där och dela ut julklappar som varar till påska då växlarna förfaller.

Nej, då har den fulle tomten det bättre. Tillgången är alltid stor och efterfrågan än större. Han slipper tänka det ringaste på restriktioner. Svampen på och full rulle.

Tillgången på jultomtar lär också ha ökat betydligt i år efter förra julens så populära skiva "Jag såg mamma kyssa jultomten". Det där med pussar har slagit väl ut hela året för övrigt ty överallt har det varit pussar. Det fortsatte nämligen med en puss i påsk och sedan blev det vattenpussar hela sommaren och hösten och nu är det jul igen (obs. kan också läsas juli-igen). Att sedan de svenska skidfabrikanterna inte lagt om tillverkningen på vattenskidor tyder på att något är i olag i det nuvarande systemet. Därvidlag har Svenska Amerika Linien inrättat sig betydligt mera up to date eftersom dess julbåt redan har anlänt. Så nog har de svenska rederierna sitt på det torra alltid även om de livnär sig på vattnet. Till slut kan vi bara konstatera att det där med uvecklingen låter lika invecklat som en julklapp. Puss på er allesamman, önskar

Jultomten.

P. S. Snön har kommit, så kram på Er istället.

D.S.

idag

har vi julafton och friden breder sig över jorden — hoppas vi åtminstone. Efter allt juljäktet kan det vara skönt med att få sjunka ned i en fåtölj och njuta av stilla frid sedan julfisk och julgröt avnjutits. Och så får vi väl hoppas, att här nere på vårt lands säkerligen regnigaste och blåsigaste plats få en vit jul med fegar julesnö o. se ungarna med rosor på kinderna tumla om i yster lek i snödrivorna. Åtminstone ser det rätt så lovande ut när detta skrives på torsdagsförmiddagen och snön faller vit på taken utanför redaktionsfönstren.

Julgranar har det funnits gott om denna jul och de har varit billigare än annars om åren och dessutom ovanligt vackar — åtminstone var det ett synnerligen fint exemplar, som vi hittade på Tivolitorget för en femma. Men tur är det att granen växer så fort — vi läste i en Skånetidning häromdagen att enbart från örkelljunga har det forslats 15,000 julgranar i år till Göteborg. Värre ställt är det i en tysk stad där man i parker och planteringar har en del vackra granar. Tydligen har dessa allt för ofta blivit skövlade av mindre nogräknade herrar, ty stadens myndigheter har i år låtit bespruta träden med någon tårgasliknande vätska. Den märkes ej och gör ingen skada på granarna men kommer dessa in i högre temperatur, så utsöndra de en vätska, som kommer tårarna att rinna på alla som finns i rummet. Det blir med andra ord ett sorgligt julfirande och det är ju det som skulle vara meningen.

— — —

Julfirandet tar många former och samvetslösa herrar begagnar sig också gärna av detta. Det senaste på jullurendrejerifronten hör vi från USA (var annars skulle väl sånt inträffa?):

Samvetslösa herrar i USA har hittat på ett nytt sätt att så här strax före jul göra sig pengar på ett lättvindigt sätt. En uniformerad man, som påstår sig vara varubud vid något stort varuhus, ringer på någon dörr i ett stort hyreshus. Han har med sig ett stort paket till en grannfru, som tyvärr inte är hemma. Det är leksaker, som grannfrun köpt åt sina barn, säger det artiga varubudet. Nu frågar han frun där han ringt på, om hon inte ville ta hand om paketet och lägga ut den summa paketet kostar för att han inte skall behöva gå en gång till.

De fruar som öppnar gör gärna sin granne den tjänsten. När grannfrun kommer hem, visar det sig 1) att hon inte beställt några leksaker i det varuhuset och 2) att paketet bara innehåller värdelösa träbitar, inslagna i läckert julpapper.

— — —

För att återgå till den inhemska julen, så kan vi tala om att julgranar rests både vid vårdhemmet och sjukstugan och de strålar i vackert elljus varje kväll. Det är första gången dessa institutioner har fått granar. Till ett förtydligande av gårdagens notis om granen i Brödåkra, Ysby, så vill vi tala om, att det är en rotfast gran, som försetts med belysning.

— — —

Lagom till jul fick vi väl lite till mans en extra fin julklapp i form av restskattesedlarna och de bruka ju hos de flesta inte uppväcka någon större glädje. Men just till jul har det kommit en mycket intressant bok, kanske den bästa näst efter motboken förstås och den skall ju snart försvinna. Det är förstås taxeringskalendern, som vi menar och den kan studeras ur många olika synvinklar, avundens, medömkans, förtretens m. fl. Och ur stadens synpunkt kan vi bara tala om att de båda fabrikörerna på Sofiero som vanligt står sig allra bäst men att stadens doktor inte ligger långt efter. Och i Halmstad leder som vanligt direktör Berger på Malcus med nära 300.000 i kommunalskatt medan sonen disponent Carl Magnus Berger inte ligger illa till han hellre — 137.000 kr. Det skulle inte varit så dumt att ha.

— — —

Så träffade vi en man, som inte var odelat glad åt snön utan utstötte en mycket djup suck — och så just nu till jul. Det var vägmästare Persson och vi förstår ju hans synpunkter och mycket arbete blir det ju för vägfolket. Fast halt och glatt var det ju. Men skall Ni tvunget ut och köra bil i jul så glöm inte att ta det varsamt.

Och så till sist önskar vi alla våra läsare en glad och trevlig jul.

Tobias.

Om Ni bromsar för kurvan och "gasar" igenom den, bestämmer Ni över fordonet. Gör Ni tvärtom, **bestämmer fordonet över Er.**

Prenumerera på LT

Julottefärd

Från gången tid

MÖRK ÄR NATTEN SOM SIG VÄLVER
KRING SMÅ STUGOR OCH KRING HUS.
KALLA STJÄRNOR TINDRA — SKÄLVER
ÖVER NEJDEN MED SITT LJUS.

TYST STÅR SKOGEN. TRÄDEN VITA
LYSES UPP AV SNÖKRISTALL.
FROSTEN SINA MÖNSTER RITA
MÅNEN LER SÅ BLEK OCH KALL.

ÄNNU LYSER DET I HUSEN
SOM SMÅ BLOSS HÄR RUNT OMKRING.
TÄNDA ÄRO JULELJUSEN,
JULEGRAN MED MÅNGA TING.

JULELJUSEN FÅR EJ SLÄCKAS
TY TILL OTTAN SKALL VI GÅ.
UTAV MALMTON SKALL VI VÄCKAS
MORGONTIDIGT KAFFE FÅ.

HUSFAR HAN GÅR UT I STALLET
SPÄNNER HÄSTEN BRUNTE FÖR.
KLOCKOR HÖRAS! EKOSKALLET
TONAR BORT OCH SAKTA DÖR.

SNART SÅ GÅR SEN OTTEFÄRDEN
UNDER SKEN AV FACKLORS BLOSS.
ISEN GLIMMAR ÖVER FJÄRDEN
TUSEN STJÄRNOR ÖVER OSS.

MALMEN TONAR! PSALMESÅNGEN
STIGER UPP KRING ALTARRUND.
LJUDER NU SOM FÖRR DEN GÅNGEN:
HÄLSAD VAR O MORGONSTUND!

Hilding Strandh.

HALLANDSJUL

JULAFTONSMORGON. En mulen och grå decemberdag drog in i byn. Ur der lilla gråa stugan uppe i skogsbrynet ringlade sig en rökslinga upp mot skyn. Här i skogsbrynet bodde Bengt tillsammans med sin morfar. Det var den enda gråa stugan i byn men den sinnesstämning som rådde därinne var däremot långt ifrån gry och dyster. Morfar som var 65 år gammal var alltjämt ungdomlig till sinnes och ägde en underbart befriande humor. Nog var det ett hårt slag för honom att spanskan tog hans trogna och kära livskamrat. Mormor var nämligen en hjärtegod människa även om hon var en smula inåtvänd och drömmande. Båda makarna hade fört ett strävsamt och hederligt liv. Födda i fattigdom och armod hade dock ödet varit dem gunstigt på gamla dar — de hade blivit ägare till en egen liten stuga. Låt sedan vara att denna stod på ofri grund. Stugan var emellertid en ständig glädjekälla för dem. Men nu var mormor borta sedan fyra jular tillbaka.

Bertil var född i stugan. Hans mor hade en gång blivit bedragen och Bertil var en s. k. oäkting. Morföräldrarna tog emellertid hand om dottersonen som de kom att räkna som sin egen. Dottern skickade emellertid hem ett månatligt underhåll till sin pojke ty hon hade tagit ett heligt löfte av sig själv att han aldrig skulle ligga kommunen till last. Och det löftet höll hon också.

Morfars syster — hela släktens faster Nelly — kom de första åren efter mormors död att ersätta henne när det gällde skötseln av hemmet. Hon bodde en halvmil ut på hallandsslätten i sin hemsocken, Slättberga. Faster Nelly var en barsk gumma, men innanför det hårda skalet klappade ett gott hjärta. Hon hade också fått kämpa hårt mot olyckor av olika slag. Nu när brodern blivit änkling var det liksom en oskriven lag att han och "brordottersonen" skulle fira julen i hennes lilla men trivsamma backstuga. Och för några dagar sedan hade den vanliga inbjudningen kommit brevledes.

Nu var det julafton. En dag som var efterlängtad av både stora och små. Bertil hade fått sina "julpresenter" liksom också morfadern. Modern i den stora staden hade skickat dem med posten. Själv kunde hon inte tänka sig möjligheten att fira julen tillsammans med sin fader och sin pojke. Kanske var det för att kokerskorna och hembiträdena hos det fina folket hade just de jäktigaste dagarna under hela året.

Bertil läste jultidningarna. Det var Julklockan och Lilleputt. En mörk krigsjul då han ännu gick i småskolan hade han köpt dessa två jultidningarna och sinnet för tradition fordrade att de beställdes också till julen under det sista skoláret.

Folk i gårdarna och stugorna nere i byn reste enar och granar vid dörrarna och även den traditionella sädesneken på gårdsplanen kom upp. Man tog in julgranen och klädde den och hade för övrigt brått med att lägga sista handen vid de många olika julbestyren.

Man stod inför helgen — den förväntansfulla och ljusskimrande. Det var gråvinter med hårdfrusen mark ute, men stämning, glädja och färgprakt inomhus. Bertil gick ner till handelsboden som också var postutlämningsställe. Här var det mycket folk, isynnerhet yngre som otåligt väntade på postgumman som i många år travat vägen mellan järnvägssamhället och byn.

— Här är mycket post att bära hem idag, sa en bonde.

— Tågen är nog försenade, sa en annan.

Pojkarna i tonåren knäckte nötter och spottade ut skal. Någon mera försigkommen tände en cigarrett och drog några bloss. Jobbet var slut. Man kunde vila ut och koppla av några dagar. Jula som det sades.

Nisse i affären pratade och gick an och strödde in små kvickheter i samtalet. Folk skrattade och tänkte " en kvick och tilltagsen karl han, Nisse i bon".

Så kom postgumman. Med massor av tidningar och julkort. Ett och annat amerikabrev fanns också — en kärkommen hälsning från fränder därute. Bertil fick sin tidning Aftonbladets Halvveckoupplaga med söndagsbilagan Brokiga Blad.

Det var en helt ny värld den stora världen därute som på detta sätt kom till honom och byn. Ty trots sina tolv år var Bertil mycket lysten på stora världen och på den fantasivärld som Brokiga Blad hade att bjuda. Och begärligt läste han båda vid hemkomsten.

— Nä, sa morfar, nu dricker vi eftermiddagskaffe. Sen får vi göra oss iordning så vi kommer till Nelly innan kvällen. Jag orkar ju inte gå så fort heller.

Efter en stund låste de den gråa stugan och efter att ha varit inom och önskat God Jul åt en nabo gick de då en lätt skymning började falla över skogsbacken. Julstöket var över i stugorna där ljus här och var tindrade i föstren. Julstämningen hade infunnit sig — det var julafton.

Bertil och hans morfar vandrade över den vida hallandsslätten allt medan skymningen tätnade och nordanvinden svepte kall och pinande över gärdena. Då och då tittade en tindrande stjärna fram mellan molntrasorna och några vilsekomna snöflingor följde med vinddraget.

— Blir nog snö och oväder, var morfars korta kommentar.

Så var man framme vid åsen. I dälden nedanför en furubacke låg en liten by och kurade. Och där låg också faster Nellys lilla torpstuga. I alla fönstren glimmade julljus, talande om värme, glädje och högtid. Faster Nellys lilla stuga låg liksom inbyggd i backen med rödstrukna trävägar på en vitkalkad stenfot och halmtak. Den inrymde blott en enda litet rum och ett ännu mindre kök. Men julen bodde dock här. Enris och enar vid dörren, färggranna trasmattor, nystrukna gardiner och nytapetserade väggar mötte ögat.

Morfar och Bertil bjöds på kaffe med hembakat vetebröd och stora bruna pepparkakor. Amerikaklockan tickade och borta vid spisen låg katten och spann i värmen. Faster Nelly var på ett strålande humör och snodde beskäftigt omkring och ordnade för sina gäster. Hon var en ensam gammal ungmö och blev alltid glad för besök. Och särskilt gällde detta när släkten kom till jul.

Snart stod också kvällsmaten på bordet. Det var sovel av alla slag och så till sist risgrynsgröt.

Av Charles

Lutfisk saknades däremot -- faster Nelly var nämligen så rädd för benen.

— Väldigt vad du bullar upp, sade brodern.

— Ja, sa Nelly, folk har varit "govärdiga" mot mej till julen. Slaktemat och "smagor" från många häromkring och prästfrun har som vanligt om jularna gett oss fattiga risgryn, kaffe och julljus.

Kvällen fortskred alltmedan de gamla pratade om händelser i Slättberga och gamla slättbergabor och minnen i övrigt. Bertil läste jultidningarna.

Men snart var det sängdags. Faster Nelly tålde inte nattsöl o. julottan började klockan sex.

Tidigt på juldagsmorgonen gick Bertil och hans morfar till den gamla medeltidskyrkan i Slättberga. I alla byns fönster lyste julljus och ute på vägarna var det gott om kyrkfarande. En strålande stjärnhimmel välvde sig över slätten den här juldagsmorgonen. I nordväst glimtade ljusen från staden vid horisonten och svagt kunde man då och då höra det dova bruset från havet.

Kyrkan badade i ljus. Gamle Joakim — kyrkstöten — gick omkring och tände stearinljusen i de granriskransade bänkhållarna. Snart var kyrkan fylld till sista plats och plötsligt brusade den gamla wallinska julpsalmen Var hälsade sköna morgonstund genom kyrkorummet. Och kyrkoherden steg upp på predikstolen och julevangeliet med dess glädjebudskan fann trogna lyssnare. Kyrkoherden var en verklig vältalare som kunde fängsla sina åhörare. En och annan nickade kanske litet sömntungt till i bänkarna, trött efter all den feta julmaten och nattvaket. Ute ljusnade det så sakta. Julottan skred mot sitt slut och snart tonade också utgångspsalmen.

Vid hemkomsten väntade en stadig julfrukost. Faster Nelly trugade och gick an. Bertil läste sedan åter i sina jultidningar som emellertid snart var utlästa. Vad skulle han sedan läsa. Böcker? Men nej, det hade han inga och så fick han nöja sig med att titta på gamla vykort.

Efter middagen visste tolvåringen ingen annan råd än att läsa i bibeln. Det fanns många intressanta historier i den. Han läste och läste, men hur det nu var så blev han dock trött på judarnas många krig. Ty en hel del hade han läst tidigare. Men juldagen led också den mot sitt slut och Bertil började så smått att längta hem igen.

— Hur har Nils Petters pojkar i granngården firat julen?, tänkte han och undrade hur det skulle vara att byta jultidningar med dem och titta på deras julgran.

När annandagen gick in hade hemlängtan riktigt gripit tag i honom och då faster Nelly var ute i ett ärende passade han på att säga till morfar:

— Vi får väl snart gå hem.

— Bertil börjar visst längta hem, sa morfar då Nelly kom in igen.

— Å, ni kan väl stanna ännu en dag. Hemma hinner ni väl alltid att vara. Och du Bertil mår väl inte illa här?

— Han vill visst hem och leka med Nils Petters pojkar, svarade morfar och tillade. Han är ju bara pojken och vi två är gamla. Han har ju inte samma ro som vi av att sitta och höra på gamla minnen.

Faster Nelly vresade kanske litet så där i början men eftersom Bertil trugade på att få gå hem och morfar inte spjärnade emot förstod hon att det inte var annat att göra än att finna sig i detta. När den första besvikelsen så att säga runnit av sinnet satte hon igång med att göra iordning litet gott och skicka med sina släktingar hem.

Julen hade svunnit och Bertil hade åter börjat skolan. En dag kom läraren och sade att eleverna skulle få skriva en uppsats om hur de firat jul. Pennorna raspade snart i klassen. För en del gick det lätt. De hade så mycket roligt att berätta om, julklappar, julbjudningar och julgransplundringar. För Bertil var det litet värre. Ingen julgran hade han haft och att skriva om vad faster Nelly och morfar pratat om gick heller inte eller om julfirande hos faster Nelly. Det skule kamraterna nog komma att skratta åt. Han nöjde sig med att kortfattat berätta om julvädret, jultidningarna, posten och vandringen till Slättberga. Om själva julaftonsfirandet nöjde han sig med följande korta kommentar: För övrigt hade vi mycket roligt på kvällen.

Läraren läste sedan upp de bästa uppsatserna. Bertil var inte med bland dem. Kanske var han inte så slängd i konsten att skriva — kanske var det enda felet att han inte hade något att skriva om.

Då ödets lotter . . .

(Forts. fr. föreg. sida.)

vara mycket fäst vid mannen, skulle göra på samma sätt som torpareflickan som nu blivit hämnad, vad skulle du då säga?

— Det fick kanske tolkas som en olyckshändelse och vore väl tusen gånger bättre än att ge henne till ett torpareyngel.

— Jag ämnar i varje fall göra vissa efterforskningar, fortsatte greven. Brevet tyder på att det måste vara en högst ovanlig torparepojke. Därtill har han gått alltför utstuderat tillväga. Han måste besitta vissa förnämliga egenskaper eftersom Henrietta så fullkomligt tappat huvudet. Jag skall tvinga Henrietta att fullständigt berätta om hur allt detta kunnat hända bakom din rygg. Du har ju varken misstänkt eller sett något.

— Gör som du vill, löd grevinnans svar. Men det framgår ju i brevet vem han egentligen är.

Det var en mycket förgråten Henrietta som efter en sömnlös natt kallades in till greven. Han uppmanade henne att tala om allt hon visste om Karl Sigbert Gottchalk, om han var adelsman, om anledningen till att han kommit till Getön, om han nämnt något om Knut, om han talade tyska — ja precis allt.

Henrietta berättade också villigt om deras första möte, hur artigt och belevat han förde sig liksom den förnämsta adelsjunker och att hon genast fått sådana känslor för honom som hon aldrig tidigare hyst för någon. Han hade sagt att han var född av fattiga svenska föräldrar, och att han varit till sjöss sedan sitt femtonde år. Nu var han förste styrman och skulle snart bli kapten. Han hade varit på ett fartyg som slagits sönder i en orkanartad storm i Rigabukten och var den ende överlevande. Först efter tre dygn hade han mera död än levande tagits upp av ett förbipasserande fartyg. Efter dessa strapatser hade han legat på sjukhus och sedan av sin läkare blivit tillrådd att ta sig ett par månaders fullständig vila på ett ställe där han fick vara ostörd. Då hon en dag rodde ut till Getön för att bada, hade hon funnit honom i sommarstugan. Han hade bett om ursäkt för intrånget och hon hade funnit ett sådant behag i honom att hon bjudit honom att stanna kvar där. Hon tyckte han var så trevlig att tala med. Hon rodde sedan nästan dagligen till ön för att bada men mest för att träffa honom. Han var så ädel och god, kunnig i allt och en utmärkt simmare. Han hade lärt henne simma och tillsamman hade de gjort långa simturer på sjön. Då han frågade henne om hon ville gifta sig med honom, svarade hon obetingat ja. Så hade de levt ett pa månader i ett riktigt kärleksrus. Och hon hade lovat att följa honom, vart han än ställde kosan.

— Men då jag nu hört hans brev till er och fått veta hans rätta ursprung förstår jag att han trots allt bara ville hämnas på Knut. Men jag inser också att hans hämnd varit befogad och jag älskar honom lika mycket nu som tidigare och är säker på att bli lycklig med honom. Nu tror jag ha sagt allt. Livet har inte samma värde för mig längre så jag tänker försvinna på samma sätt som Sigrid.

Så sjönk hon ner på en stol i hejdlös gråt.

De hårda ord som greven hade på tungan blev aldrig sagda. Han gick fram och tillbaka i rummet och kämpade mellan sin vrede över det som inträffat och sin kärlek till dottern. Till slut vann kärleken och han lade handen på Henriettas huvud.

— Gråt inte så förtvivlat, mitt barn. Vi får försöka ordna det på bästa sätt för dig. Slå bort alla tankar på att ta ditt liv. Du är inte den första i vår släkt som har kommit i sådana här omständigheter. Men det har tidigare kunnat ordnats i tysthet och sedan har de ändå kunnat gifta sig med äran.

— Nej, svarade Henrietta med skärpa, jag gifter mig aldrig med någon annan än honom.

Efteråt hade greven ett långt samtal med sin hustru. Han berättade för henne allt som Henrietta hade sagt honom om Karl Sigbert. Grevinnan hörde tyst på, innan hon svarade.

(Forts.)

RÄTTEGÅNG OM ANDERSSONS MILJONER.

KARLSKRONA

Ännu är tydligen inte sista ordet ifråga om arvsrätten till skeppsredare Klas August Andersson i Karlskrona efterlämnade miljoner. Enligt vad som erfarits har nämligen tre av Anderssons syskonbarn i Göteborg, plåtslagare Ernst Olsson och målarna Viktor och Edvin Olsson uppdragit åt göteborgsadvokaten K. G. Lindberg att bevaka deras intressen i dödsboet.

Jag har också haft kontakt med den ene boutredningsmannen, advokat Inge Håkansson, Karlshamn, som har berättat för mig att det ej varit styrkt att Ragnar Udder var trolovningsbarn. Den andre boutredningsmannen advokat Åke Wahlstedt i Karlskrona ville motsätta sig att Udder upptogs som ende dödsbodelägare, säger adv. Lindberg.

Jag har protesterat i skrivelse till rådhusrätten i Karlskrona. Vidare har såvitt jag vet ingen av de ifrågasatta arvingarna kallats till bouppteckningen, vilket jag finner felaktigt. Jag har också i skrivelse till boutredningsmännen krävt att ingen utbetalning av boets medel får ske f. n. vilket man beviljat.

LAHOLMS TIDNING
— SÖDRA HALLANDS ORTSTIDNING —
deklarera med TS-kontrollerade siffror en stigande upplaga 1954

LAHOLMS TIDNING

FREDAGEN DEN 24 DECEMBER 1954

Södra Hallands bästa annonsorgan
är sedan många år LAHOLMS TIDNING
Lokaltidningen studeras alltid noggrannt, och en annons i denna blir alltid observerad. Tänk på detta, när Ni gör upp Edra annonsplaner!

RADIO

FREDAGEN DEN 24 DEC.

6.15 Ester Berggren sjunger julsånger. Vid orgeln: Rudolf Löfgren.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Grammofonmusik.
7.40 Morgonandakt. Pastor J. W. Johnsson.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 För de yngsta: Kalle Stropps julafton.
8.35 För operettvänner. (Grammofon.)
9.15 Jul vid Kvarnbäcken. F.E. Sillanpää läser ur sina memoarer »Från unga år».
9.35 Wollmar Sandell spelar populärt på piano.
9.50 Julmorgon landet runt.
10.20 I Musici, Italien.
10.50 Svensk jul som vi ser den. Fyra utländska hallåmän bjuder på julskiva.
11.10 Musikalisk underhållning.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Gammal dansmusik av William Lind och hans jultomtar.
12.30 Nyheter och väderlek.
12.45 Bertil Wahlin om vinterskador på grödorna.
12.55 Tidssignal.
13.00 Malungs spelmanslag.
13.20 Till de gamlas glädje.. Underhållning med Sven Jerring.
14.20 Radiotjänsts gosskör. Vid orgeln: Alf Linder. Dir.: Åke Åhlén. 1. När juldagsmorgon glimmar. 2. Knut Håkanson: Den signade dag (från Mora; sv. ps. 424: 1). 3. J. G. Lotscher: Ära vare Gud! 4. Oskar Lindberg: Bönens ros (Sam Gabrielson). 5. Johann Sebastian Bach: Ditt namn, Jehova, vill jag sjunga. 6. Diderik Buxtehude: In dulci jubilo! Julkantat för 3-stämmig kör, stråkar och orgel.
14.40 För flickor och pojkar: Medan vi väntar på klapparna.
15.20 Grammofonmusik. 1. Sleigh ride (Leroy Anderson). Leroy Andersons ork. 2. När ljusen tänds därhemma (Lyons-Hart-Hellström). Bertil Boo, sång med kör. Charles Redlands ork. 3. Jingle bells (J. Pierpont). Les Paul. 4. Mössens julafton, schottis (Prøysen-Olrog). Britt-Inger Dreilick o. »Cacka» Israelsson, sång med kör. Åke Jelvings ork. 5. Vi ska ställa till en roliger dans, potpurri på jullekar och danser (arr. Egon Kjerrman). Egon Kjerrmans ork. med kör. 6. White Christmas (Irving Berlin). Bing Crosby, sång med The Ken Darby Singers. John Scott Trotters ork. 7. Sphärenklänge, vals (Josef Strauss). Wiens filharmoniska ork. Dir.: Clemens Krauss. 8. Es blühen drei Rosen auf einem Zweig (bearb. Hermann Erdlen). Bielefelder Kinderchor. Dir: Friedrich Oberschelp. 9. Andra satsen ur Sonat f-moll för klarinett och piano op. 120 nr 1 (Johannes Brahms). Leopold Wlach och Jörg Demus. 10. Batti, batti, o bel Masetto ur »Don Juan» (Wolfgang Amadeus Mozart). Solist: Elisabeth Schwarzkopf. The Philharmonia Orchestra. Dir: John Pritchard. 11. Uvertyr till »Rosamunda» (Franz Schubert). Berlins filharmoniska ork. Dir.: Fritz Lehmann.
16.20 Charles Dickens: En julsång på prosa. Tredje strofen. Uppläsning av Stig Järrel.
16.50 Väderlek.
17.00 Julbön i Uppsala domkyrka. Predikan av domprosten Olle Herrlin. Psalmer: 63: 8—13; 55: 4.
17.45 Också en dopparedag.
18.00 Dans kring granen. (Malmö.)
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter och väderlek.
19.15 Gladelig sjunge vi . . . Julmusik för soloröster, kör och instrument. Medverkande: Busk Margit Jonsson, Erik Saedén, en kör under lekning av Eric Ericsson samt Gunnar Hahns ensemble. Arrangör: Gunnar Hahn.
19.45 Hem till jul i Värmland.
20.15 Liten kvällsmusik. Radioorkestern spelar under ledning av Sten Frykberg. Solist: Otto Kyndel.
20.55 En god vilja. Författarinnan Tora Dahl.
21.10 Jultomten i grammofonarkivet. Versvinjett av Carl-Magnus von Seth.
22.20 Väderlek.
22.30 Intim musik
23.05 Då hade jag velat vara med. Önskedrömmar på julkvällen.

Danska radioprogrammet fredag

6,00 Pressens Radioavis. 7,00 Pressens Radioavis. 7,35 grammofonmusik. 12,00 middagskonsert från Wivex. 15,00 juletoner. 15,30 eftermiddagskonsert. 18,45 Pressens Radioavis. 19,20 grammofonmusik. 19,30 julemusik. 21,15 julesånger.

23.35 Arcangelo Corelli: Concerto grosso nr 8 (julkonserten). Radioorkestern. Gästdirigent: Edouard van Remoortel, Belgien.
23.55 Midnattsmässa från Notre Dame i Paris. Officiant: Kardinal Feltin.

LÖRDAGEN DEN 25 DEC.

7.00 Julotta i Storkyrkan. Predikan av pastor primarius Olle Nystedt. Psalmer: 55: 1—4; 21: 1—4; 63: 13—15.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 Lille Viggs äventyr på julafton och Landet Vita Vall.
9.05 Knud Möllers orkester.
9.25 En berättelse av Selma Lagerlöf. Uppläsning av Gerda Lundequist.
9.55 Grammofonkonsert..
11.00 Högmässa i Skellefteå landsförsamlings kyrka. Predikan av kyrkoherde Axel G. Boström. Liturg: Komminister Valter Huss Psalmer: 62: 1—4; 60; 50: 3; 63: 1—8; 55: 4.
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Vilsam musik på grammofon.
12.55 Tidssignal.
13.00 Skogsliv i Walden. Arne Eriksson om Thoreaus bok.
13.10 Helge Duvanders ensemble.
13.30 Svenska diktarprofiler: Viktor Rydberg. Av Nils Erik Bæhrendtz.
14.15 Blandad underhållning med Tobias och hans gauchos, Stig Holm och Arvid Sundin, piano, och Sölve Strands dragspelstrio.
14.45 Jula i jobbet.
15.15 Franz Schubert: Kvintett A-dur op. 114 för piano, violin, viola, violoncell och kontrabas (Forellkvintetten).
15.50 Kära släkten. Lustspel av Gustav Esmann. Översättning, radioarrangemang och regi: Gustaf Molander. Personer: Skeppsredare Friis — Olof Winnerstrand; Elise, Emily, Ida och Jacob, hans barn — Aino Taube, Doris Svedlund, Jane Friedmann och Lasse Sarri; William Randall, vice konsul, gift med Elise — Claes Thelander; Klas av Leijonstam, friherre, gift med Emily — Jarl Kulle; Valdemar Nyström, löjtnant i flottan, Friis' systerson — Ingemar Pallin; Greve Maagenhjelm — Henrik Schildt; Grosshandlare Ludwig — Willy Peters; Thomsen, anställd på Friis' kontor — Georg Skarstedt; Andersen, betjänt — Axel Högel. Köpenhamn vid sekelskiftet.
17.00 Väderlek
17.10 Sagan jag minns. Greta Holmgren berättar för stora och små.
17.30 Grammofonmusik. 1. Die Petersburger Schlittenfahrt (Eilenberg). Orkester. Dir.: Harry Hermann. 2. Jag såg mamma kyssa tomten (Connor-Ninita). Margret Jonsson, sång. Sam Samsons ork. 3. Jul med Jularbo, potpurri. Carl Jularbos ork. 4. Staffan var en stalledräng (arr. Egon Kjerrman). Melodiflickorna, sång. Egon Kjerrmans ork. 5. I en klosterträdgård (Albert V. Ketelbey). The New Symphony Orchestra. Kör. Dir.: Stanford Robinson. 6. Widmung (Robert Schumann). Willi Domgraf-Fassbænder, sång. 7. Humoresk (Carl Nielsen). Waldemar Wolsing, oboe. 8. Marienlied (B. Rudolf). Irmgard Seefried, sång med kör. 9. Två menuetter C-dur och Ess-dur (Joseph Haydn). The London Baroque Ensemble. Dir.: Karl Haas.
18.00 Farbror Sven & Co.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter och väderlek.
19.15 Tal till utlandssvenskarna. Prof. Gunnar Heckscher.
19.30 Lars Rosén sjunger till Radiotjänsts symfoniorkester. Dir.: Tor Mann.
20.00 Familjeunderhållning med Gösta Knutsson.
21.00 Tilda i Botten. Litet porträtt av Lars Madsén.
21.30 Johannes Brahms: Konsert nr 2 B-dur för piano och orkester op. 83. Solist: Greta Erikson. Radiotjänsts symfoniorkester. Dir.: Tor Mann.
22.20 Väderlek.
22.30—24.00 Musik till midnatt. Elvagäst: Beniamino Gigli. (Grammofon.)

SÖNDAGEN DEN 26 DEC.

7.25 Helgdagsmorgon. Schneiderkvartetten. (Grammofon.)
7.40 Aloha oe. Hawaii i toner och ord av Bengt Danielsson.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 Frukostklubben. Underhållning vid morgonkaffet.
8.45 En glad ton.
9.45 Jordbrukare på resa. Rektor Sture Kristiansson.
10.00 Grammofonkonsert: Grieg: Konsert a-moll för piano och ork. op. 16. Solist: Clifford Curzon. Londons symfoniork. Dirigent: Anatole Fistoulari. Beethoven: Symfoni nr 8 F-dur op. 93. NBC:s symfoniork. Dir.: Arturo Toscanini.
11.00 Gudstjänst i Immanuelskyrkan (Svenska Missionsförbundet.) Predikan av missionsföreståndare Richard Larsson. Ingångsord och bön av pastor Torsten Danielsson. Bibelläsning och bön av pastor Martin Holmberg. Sånger: 47; 50; 578; 538 (Sv. ps. —; 63: 13—15; 243; —).
12.20 Vinter. Med Nils Linnman i markerna.
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Gamla skivbekanta.
12.55 Tidssignal.
13.00 Utländsk horisont. Redaktör: Roland Pålsson.
13.30 Musikalisk underhållning.
14.10 Charles Dickens: En julsång på prosa. Slutstrofen. Uppläsning av Stig Järrel.
14.40 Glada änkar i Malmö. Med Gunnar Ollén på Stadsteaterns föreställning av Franz Lehárs operett.
15.40 Fabien Sevitzky, USA, dirigerar Radioorkestern.
16.30 Sven Jerring hos John Svanberg i Brooklyn.
17.00 Väderlek.
17.10 Snurran. Stor barn- och familjeföreställning arrangerad av Georg Eliasson.
18.00 Heinrich Schütz: Julberättelsen Introduktion: Vår Herre Jesu Kristi födelse såsom de heliga evangelisterna berättat den. Intermedium: I. Ängeln: »Varen icke förskräckta». II. Änglakör: »Ära vare Gud i höjden». III. Herdarna: »Låt oss nu gå till Betlehem». IV. De vise männen: »Var är den nyfödde judakonungen?» V. Översteprästerna: »I Betlehem, i Judéen». VI. Herodes: »Faren åstad och forsken noga efter barnet». VII och VIII. Ängeln: »Stå upp, Josef». Slutkör: »Vi tacka alla vår Herre Kristus, som med sin födelse har fräst oss från det ondas våld». Evangelisten: Uno Ebrelius. Ängeln: Lill-Kersti Torlind-Stripple. Herodes: Erik Saedén. Radiokören, körsolister och en instrumentalensemble. Dirigent: Eric Ericson.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter o. väderlek. Dagens eko.
19.30 Sittinitti med Lennart Hyland. LILLEBROR. Manuskript: Astrid Lindgren. Regi: Elsa Olenius. Medv.: Eskil »Rasmus» Dahlenius, Anita Wall, Lars Lindhagen, Birgit Rosengren, Håkan Westergren och Åke Grönberg. SISTISITTINITTI. Karusellen arrangerad av Per Martin Hamberg. I redaktionen: Sixten Ahrenberg, Roland Eiworth, Gö. . Wernlöf och Gunnar Wersén. Kapellmästare: Stig Rybrant. Produktion: Roland Eiworth och Lennart Hyland.
21.00 Trettio år -- trettio melodier. En schlagerkavalkad 1925—1955. Arrangör o. dir.: Stig Rybrant.
21.50 På havets botten. Ett fingerat reportage efter boken »Den tysta världen» av J. Y. Cousteau.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—24.00 Annandagsbal.

Danska radioprogrammet lördag

8,00 Pressens Radioavis. 9,00 grammofonkonsert. 9,45 julpsalmer. 13,35 Beethoven, gram. **Andra programmet.** 283 och 210 m. 18,00 på uppmålning i vardagsrummet. 19,45 Bachs juloratorium. 22,00 Pressens Radioavis.

Danska radioprogrammet söndag

8,00 dagens nyheter. 9,00 grammofonmusik. 10,00 högmässa. 12,00 musik. 12,30 dagens nyheter. 16,40 norsk och dansk musik. 18,45 dagens nyheter. 22,15 grammofonmusik. **Andra programmet.** 283 och 210 meter. 9,00 grammofonmusik. 18,00 musik. 18,45 dagsn nyheter. 19,30 operettmusik. 20,45 grammofonmusik. 21,00 dansmusik.

ALLAN KÄMPE FILIP och MAJKEN

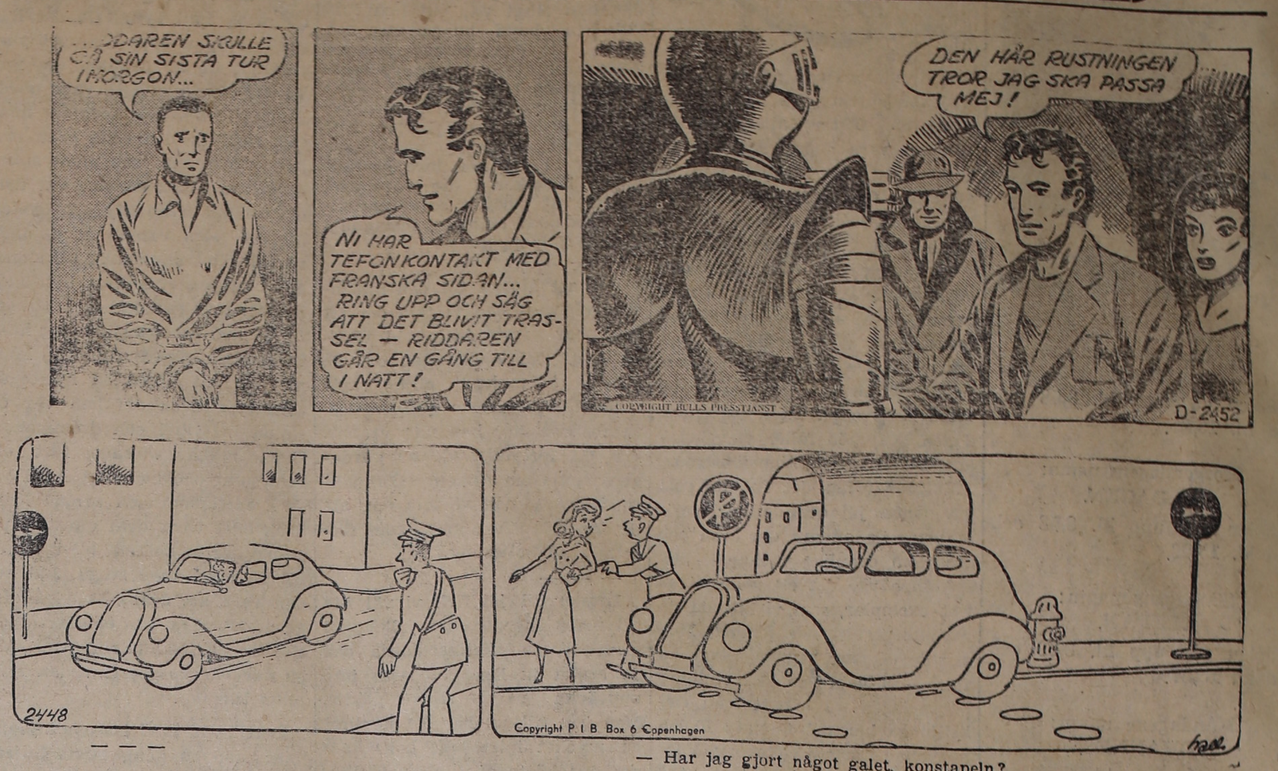

— Har jag gjort något galet, konstapeln?

OLLI

NALLE PELLE PINGO

— Nej, vänta, professorn! Vi är färdiga med sexdagarsloppet. Nu vill vi allesamman hjälpa dej igen med att leta efter mojsengojsen!

— Säj mej, målman, hur såg han egentligen ut, han som du tror är en mojsengojs?
— Tja, hur såg han ut, närmast ett mellanting av oss två, Nalle!

— Ja, men, så ger vi oss ut på mojsengojsjakt. Med det tydliga signalementet blir det lätt att finna honom. Hälsa din bror, Fredrik Fjant, och tacka för sexdagarsloppet!

MÅNDAGEN DEN 27 DEC.

6.15 Vardagsmorgon. Därefter: Grammofonmusik.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Måndagsblandning.
7.25 Lite av varje. Redaktör: Herbert Friedländer.
7.40 Morgonandakt. Bibelläsning och bön av musikdir. Åke Nygren.
8.00 Nyheter och vaderlek.
8.15—8.25 Vardagsmorgon. (Repr.)
11.00 Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Tore och Malte Pettersson spelar klarinett och dragspel. (Sundsvall.)
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Börsnoteringar.
12.45 Gustaf-Adolf Nilsson berättar om skepparens diversehandel.
12.55 Tidssignal.
13.00 Rytmisk underhållning.
13.35 Kriget mot civilisationen. Gustaf Bolinder berättar.
13.55 Violinkompositioner spelade av Ernst Källberg. Vid flygeln: Tore Wiberg.
14.15 Aldrig tråkigt. Aga Kanh ser tillbaka.
14.35 Frälsningsarméns hornmusikkår i Tranås. Dir.: Gunnar Borg.
15.05 Kring en bok. Lektor Johannes Hedberg. (Örebro.)
15.20 Pojkar. Radiopjäs av Rudolf Värnlund. Regi: Allan Schulman. Personer: Konrad — Lars Lindhagen; Gösta — Göran Lundqvist; Folke — Lasse Sarri; Helmer — Johan Sandström; Kalle — Kjell Hallgren; Läraren - Willy Peters; Jonsson, handelsman — Torsten Lilliecrona; Modern — Margareta Krook; Grannkvinnan — Lil Estlander. Spelar i några småsamhällen utanför Stockholm.
16.00 25 minuter med Storyville Creepers och Poison Mixers.
16.25 Bilder, bilder, bilder. Samtal mellan fotograferna Herman Bergne, Sten Dahlgren, K. W. Gullers och Karl Sandels.
17.00 Väderlek.
17.10 För flickor och pojkar: När hjärtat är ungt. Britta Brunius läser ur en bok av Elsa Nyblom. (12—17 år.)
17.30 Kvinnliga yrkens. Margareta Vestin.
17.40 Grammofonmusik: 1. Alborada del gracioso (Ravel). Orchestre de la Suisse Romande. Dir.: Ernest Ansermet. 2. Tosca che non mi veda ur »Tosca» (Puccini). Solister: Luisa Malagrida och Antonio Salsedo. Orchestra Antonio Guarnieri, Milano. Dir.: Arrigo Guarnieri. 3. Feux follets (Liszt). Moura Lympany, piano. 4. Toreadorsången ur »Carmen» (Bizet). Solist: Joel Berglund. Hovkapellet. Dir.: Nils Grevillius. 5. Spansk dans (Granados-Kreisler). Yehudi Menuhin, violin. 6. Kära jul (Jelving-Arnesson). Folke Gustafsson, sång. Åke Jelvings ork. 7. Polska (efter Soling Anders) Rättviks spelmanslag. 8. Tango Illusion (Heintschel-Wilson). Carl Holmberg, sång. Gösta Theselius orkester. 9. Mambo nr 8 (Perez Prado). Xavier Cugats orkester. 10. Tenderly (Walter Gross). Semprini, piano. 11. Titta det öa (Povel Ramel). Povel Ramel och hans flugiga flingor.
18.30 Hem och skola: Objektivitet i fostran. Rektor Gustav Lindberg
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter o. väderlek. Dagens eko.
19.30 Bertil Boo sjunger till Varietéorkestern. Dir.: Åke Jelving.
20.05 Från kust till kust i USA. Far i förti med farbror Sven.
20.45 Kammarkonsert.
21.15 Orientering.
21.15 Tidsspegel. Redaktör: Nils Erik Bæhrendtz.
21.55 Utrikeskrönika av redaktör Gunnar Franzén.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30 Mannen i svart.

Danska radioprogr. måndag.

6,00 dagens nyheter. 7,35 grammofonmusik. 12,00 musik. 14,30 musik till arbetet. 18,45 dagens nyheter. 19,25 gammal dansmusik. 22,15 dansmusik från Valencia. **Andra programmet.** 283 och 219 meter. 18,00 musik. 22,00 dagens nyheter 22,30 på lägerbesök hos eskimåer.

MODERSLYCKA.

Mrs Gabor, som har juvelerareaffär i New York, ställde ut bilderna av sina döttrar Zsa Zsa och Eva Gabor i skyltfönstret. "Jag är den enda moder i världen, som har två döttrar som varit omslagsflickor i Life-Magazin" skrev hon under bilderna. Några dagar därefter erhöll Mrs Gabor ett gammalt nummer av Life per post. På omslaget fanns avbildade tre flickor från New Jersey, medlemmar av ett gangsterband. Flickorna var i åldern 12—16 år. Med tidningen följde ett anonymt meddelande vari det hette: "Kära Mrs Gabor! Det gör mig ont att göra er besviken och degradera er till den näst stoltaste modern i landet. Dessa tre flickor är mina döttrar!"

Osynliga stängsel

av Dagmar Edqvist

(22)

Han svarade, att efter vad han kunde förstå var det inte frågan om sinnessjukdom utan... ja... Han slutade helt vagt med en höjning på axlarna, och Gunnel fick en känsla av att mellan kroppslig sjukdom och sinnessjukdom — eller bortanför bådadera — fanns det ännu ett väldigt ingenmans land, där den som föll fick ligga ogill. Vem brydde sig om ifall en liten springflicka levde med själen i kramp, så länge det inte fysiskt var något fel på henne och hon kunde cykla efter trafikreglerna, avlämna varorna och redovisa pengarna.

För en tid blev Gunnel besatt av idén att just på det här området skulle hon vilja försöka komma » människor till hjälp i deras svårigheter.

Men det hände flera gånger att hon blev starkt intresserad av det pågående ämnet och tänkte: här vill jag stanna och borra djupare. Och ändock måste hon slita sig loss och övergå till nästa kurs just när det började bli intressant, just när hon började få en aning om de inre sammanhangen.

Den pågående kursen gjorde henne för första gången rädd för människodjungeln. Hon hade skrattat åt Stigs bekymmer, men det var inte utan att hon fick fick en släng av bacillskräck själv. När hon trött gick från sjukhuset till tåget, låg det som en främmande dager över människorna; bakom slitna utseenden och välmående borgarfasader anade hon laster och sjukdom. Om en främmande i trängseln råkade andas henne i ansiktet, vände hon sig med en rysning bort.

Hon tyckte ibland det var hårt, att hon i yrket skulle konfronteras med kärlekens smutsigaste och hotfullaste sida samtidigit som hon upplevde sin stora förälskelse. Men — livet rymmer de mest oförenliga motsatser sida vid sida, och hon fick lära sig att sätta punkt och tankstreck och uppleva varje fas av tillvaron som en sak för sig.

När hon denna lördagseftermiddag steg på tåget, undvek hon att ta i dörrhandtagen annat än med handskarna på, tittade medlidsamt på den havande kvinnan på bänken mittemot — sannolikt ett storstadens offer på väg till någon barnmorska på landet — och betraktade misstänksamt mannen i andra hörnet. Var utslaget han hade i pannan en vanlig finne eller något betydligt värre?

Solen gassade in, det blev hett i kupén. Den första värmeböljan för året hade kommit fast det bara var slutet av maj. När tåget passerade Rotebro gav Gunnel upp hygienens krav och tog av handskarna. I höjd med Märsta hade hon kommit i samspråk med den vilseförda och funnit att hon var en ung lantbrukarhustru med två småttingar hemma, och strax därefter avslöjade sig den suspekte mannen i hörnet som hennes hygglige äkta man. Gunnel tog emot en chokladbit ur hans påse.

När tåget körde in på Uppsala central hade människorna och naturen återtagit sitt normala utseende. Hon frapperades inte av någon särskild lastbarhet hos stadsbuden eller av teckenpå social ocoh moralisk sjunkenhet hos fotgängarna på Järnvägsgatan. I stället låg det vårglädje och feststämning i luften, kanske bara märkbara för en student och uppsalabo, ty den kvällen skulle vårbalen gå av stapeln.

Gunnel hade bjudit Stig och glatt sig åt att få visa honom sin värld i ett av dess glansfullare ögonblick. Dessutom hade hon haft en liten kvinnlig fröjd åt att få använda sin balklänning en gång till(. Men en bister verklighet hade trängt sig på henne de sista veckorna, och till slut hade hon känt sig alldeles oförmögen att koppla om från arbetets allvar till en vårbals lätta ljusa stämning.

Natten förut hade hon åter drömt sin dröm om de tunga svarta skorna. De tyngde hennes fötter som bly — och Stig vände sig ifrån henne.

Hon kände deras tyngd ännu.

Men något av den rann bort med det varma badvattnet, och litet blåste bor när hon fick håret lagt, och det sista försvann när Stig kom och hämtade hennne och lyste upp på ett särskilt sätt när han fick se henne i silverklänningen. Han fäste ett par rosor vid hennes bröst — hon skulle känna deras doft hela natten.

De dansade nästan oavbrutet med varanadra. Stig mindes deras första dans och hennes skygghet för en annan kropp som kom för nära. Han hade älskat henne för det draget — men han älskade henne ännu mera när han kände hennes lika omedvetna följsamhet. I dansen upplevde de på ett annat sätt än vanligt sitt förhållande som kvinna och man. Hans vilja rådde allena, hon gav sig hän.

Majnatten flöt bort som en dröm, lockande och overklig. De följde med ett gäng studenter till andra nationer; månen stod blek bakom kyrkans torn, och ett muntert lag drog dem i en ringdans kring pumpen i S:t Eriks gränd. När morgonsolen kastade sina första sneda strålar in genom fönstren, dansade de tillsammans i Värmlands nations himmelsgrå högtidssal.

Vid sexdraget följde de andra upp till klockstapeln på slottsbacken för att hjälpa gubben med morgonringningen i Gunillaklockan. Gubben var van vid det sedan många studentgenerationer, han myste belåten när han såg hela rabatten av studenter i vita mössor och flickor i ljusa balklänningar vid klockstapelns fot.

Sedan var balnatten över. Somliga gäspade, andra började tala om att fara till Sigtuna. Det hörde till traditionen att man inte gick hem och sov den nattenn. Men Gunnel och Stig gjorde upp planer för sig själva. De gick hem och bytte kläder, och efter en raid i Weronius skafferi tog de spårvagnen ut till Graneberg.

V.

Daggen låg tjock på fjolårsgräs och spirande örter. De sneda solstrålarna hade ännu inte nått Ekolnvikens vatten, som fördunklades av en lätt morgondimma, men längre ut glittrade Mälaren ljus med leende fjärdar, inramade av vårens första grönska.

De gick barhuvade och lediga genom skogen ned till båtstället, lyssnande på fåglarna i alla buskar, fick dagg på skorna och barr i håret.

— Tycker du inte att det är en särskild tjusning — och spänning — med att gå genom skog? sade Stig.

— Jo...

— Jag har tänkt på det många gånger under övningar i terräng och undrat: kommer den där spänningen inifrån en själv — som något dunkelt släktminne från farligare tider — eller är det bara en barndoms indianromaner som spökar?

Gunnel skakade leende på huvudet, hon visste det inte heller.

— Jag har knappt läst några indianromaner — men jag tycker det luktar forntid och hedendom av våra gamla upplandsskogar.

De hyrde en båt vid båtstället, lade sin lätta packning i den och styrde ut.

(Forts.)